

2019. NOVEMBER: TESTRESZABOTT EGYHÁZ, TESTRESZABOTT ÜDVÖSSÉG + AZ ÚR SZAVA + A Vatikáni nekropolisz
+ PÉTER LÉTRÁJA – PÉTER HANGSORA + A KERESZTÉNYEK PSZICHOLÓGIAI ERŐFORRÁSA ÉS TÁMPONTJA – A BIBLIA
+ FOGADJ ÖRÖKBE EGY ÖRMÉNY VAGY GRÜZ LELKIPÁSZTORT A ROMÁNIAI EGYHÁZ BÁRKÁJÁBA + VIGASZTALJÁTOK NÉPEMET!

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁRÓKNAK

„Tegyetek tanítványokká minden népeket!”

(Máté 28:19)

Adventszemle

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövételét.

2019.
november
27.

Nyitott
Kapuk
Napja

- 9–20 óra között
- 10–80%-os kedvezmény*

www.viatasisanatate.ro
Kolozsvár: 0745-513.229
(str. Cuza Vodă nr. 16),
Marosvásárhely: 0740-101040
(str. Predeal nr. 120)

* A Magyarázatos Biblia (román) és az Énekeskönyv 10%, a Biblia 22% árengedményt élvez. Nincs árengedmény az Év Könyve-projekt könyveire.

25
év

evs
editura viață și sănătate

2019. november. A Romániai Hetednapos Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georgel Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, Viorel Răducan, Iosif Pașca, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sîrbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Florian Ristea, Marius Andrei; Fordítottá Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/3230020, Fax 021/3230040

ISSN 1842 - 3361

A NAGY MISSZIÓS MEGBÍZATÁS

„Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön. Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvé őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében, tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek: és imé én ti veletek vagyok minden napon a világ végezetéig. Ámen!”
(Mt 28:18-20)

Krisztus mennybemenetele előtt kiosztotta tanítványainak megbízatásukat. Tudatta velük, hogy ők végrehajtói akaratának, amellyel a világra hagyományozta az örökélet kincseit. „Ti voltatok a tanúim” – mondta –, „hogy életemet feláldoztam a világért. Láttátok fáradozásomat Izráélért, noha népem nem akart hozzám térni, hogy elnyerje az örök életet. Bár a papok és főemberek kényük-kedvük szerint bántak el velem, és elvetettek engem, mégis még egyszer alkalmat kell nyújtani nekik, hogy elfogadják Isten Fiát. Láttátok, hogy mindazokat, akik bűneiket megvallották, szívesen fogadtam. Aki hozzám tér, azt el nem taszítom. Reátok ruházom e kegyelmi üzenet továbbítását. Zsidónak és pogánynak egyaránt tovább kell azt adnotok – Izráelnek először, azután minden népnek és nyelvnek. Az összes hívő egyetlen gyülekezetbe tömörüljön.”

Ez a megbízatás az evangelizációra Krisztus országának nagy missziós okirata. A tanítványok buzgókodjanak a lelkekért, és a kegyelmi meghívást juttassák el mindenkihez. Ne várjanak arra, hogy az emberek hozzájuk jöjjenek, hanem menjenek üzenetükkel azokhoz. (...)

Krisztus nevében végezzék munkájukat. Minden szavuk, minden cselekedetük Krisztus nevére hívja fel a figyelmet. Neve az éltető erő, amely által a bűnösök megmenthetők. Hitük Krisztusban, a kegyelem és erő forrásában gyökerezzen. Minden kérelmet az Ő nevében tárjanak az Atya elé, mert akkor meghallgatja őket Isten. Az Atya, Fiú és Szentlélek nevében kereszteljenek. Krisztus neve legyen jelszavuk, ismertetőjelük és összetartó kötelekük; cselekedeteikre a felhatalmazás és eredményük forrása. Országában semmit ne ismerjenek el, amelyen nincs rajta nevének felirata!

Midőn Krisztus kiküldte tanítványait, hogy minden hívőt gyűjtsenek be egyházába, figyelmüket kifejezetten az egyszerűségekre hívta fel. Minél kevesebb súlyt helyeznek külsőségekre és pompára, annál nagyobb lesz befolyásuk a jóra. Olyan egyszerűen beszéljenek, mint ahogy Ő beszélt, és igyekezzenek a Tőle nyert tanításokat a hallgatók szívébe mélyen bevésni. ■

Ellen G. White, *Az apostolok története*, 27–28. o.

TARTALOM

- 3 Vezércikk**
Ellen G. White
A nagy missziós megbízatás
- 4 Ifjúság**
Lorel Atomei
Isten ígérete 2600 ösvénykereső számára
- 6 Lelkiség**
Ősz Farkas Ernő
Testreszabott egyház, testreszabott üdvösség
- 9 Esemény**
Dan Constantinescu
Megálló az időben, egészen a Nagy Találkozásig
- 12 Elmélkedés**
Ștefan Radu
Az Úr szava
- 14 A kereszténység története**
Benone Lupu
A vatikáni nekropolisz (1)
- 16 Esemény**
Titi Pärvan
Az Uniő Nyugdíjpénztárhoz tartozó nyugdíjasok XXI. találkozója
- 18 Egyházi élet**
Szász Ernő
Krisztus tanúi Csittszentivánon
- 19 Lelkiség**
Emilian Niculescu
Péter létrája – Péter hangsora
- 20 Keresztény lélektan**
Liviu Văduva
A keresztények pszichológiái erőforrása és támpontja – a Biblia
- 22 Misszió**
Daniel Nițulescu
Fogadj örökbe egy örmény vagy grúz lelkipásztort a romániai egyház bérkájába
- 25 Hitvédelem**
Pavel Burlacu
Vígasztaljátok népemet! (1)
- 27 Hermeneutika**
Daniel Olariu
A rinyilatkoztatás irodalmi módszere Dániel könyvében
- 30 Szívtől szívnek**
Aurel Neațu
Tegyetek tanítványokká mindenkit!
- 31 Gyermekoldal**
Alina Chirileanu
Jézus barátai

ISTEN ÍGÉRETE 2600 ÖSVÉNYKERESŐ SZÁMÁRA

AZ INTER-EURÓPAI DIVÍZIÓ XIII. NEMZETKÖZI ÖSKER-TÁBORÁRA JÚLIUS 29. ÉS AUGUSZTUS 4. KÖZÖTT KERÜLT SOR A PORTUGÁLIAI LISSZABON MELLETT EGY PARAFÁ- ÉS EUKALIPTUSZCSERJÉS NEMZETI PARKBAN. TÖBB MINT 2600 ÖSKER VETT RÉSZT 13 ORSZÁGBÓL, TÖBBEK KÖZÖTT FRANCIAORSZÁGBÓL, NÉMETORSZÁGBÓL, CSEHORSZÁGBÓL, BULGÁRIÁBÓL, SŐT MÉG AUSZTRÁLIÁBÓL IS. A ROMÁNIAI DELEGÁCIÓ 43 FŐT SZÁMLÁLT, VISZONT A BOLGÁR ÉS AZ AUSZTRÁL DELEGÁCIÓ KIVÉTELÉVEL AZ ÖSSZES TÖBBI ORSZÁG KÉPVISELŐI KÖZT VOLT LEGALÁBB EGY ROMÁN SZÁRMAZÁSÚ SZEMÉLY.

„Ebben a pillanatban elássuk a csatabárdot!” – jelentette ki Jonathan Tejel, az Inter-Európai Divízió Ifjúsági Osztályának igazgatója a tábor hivatalos megnyitóján. Az „elásni a csatabárdot” kifejezés az amerikai indián törzsektől származik. Amikor a törzsfőnökök leültek tanácskozni, általában a földbe ütötték a tomahawkjaikat vagy késeiket, s ezzel jelezték, hogy félretesznek minden ellenségeskedést... egészen a fegyver „kiásásáig”. És pontosan ezt az üzenetet közölte Jonathan is, mielőtt a baltáját beleütötte az előtte álló farönkbe.

„Légy bátor és erős!”

Minden reggel és minden este plénumra került sor, amely közös áhítatot, éneklést, imádkozást és elmélkedést foglalt magában. Stephan Sigg lelkész, a svájci Német Egyházterület elnöke tartotta mind a reggeli, mind az esti áhítatokat, amelyek során Józsue életét követhettük nyomon. Így tehát az öskerek minden nap tanulhattak azokról a jellemtulajdonságokról, amelyeket Józsue alakított ki

az Istennel való kapcsolatában, miközben feltétel nélkül bízott az ígéret földjére vonatkozó isteni ígéretekben. „God’s Promise” (*Isten ígérete*) – ez volt a tábor megnevezése is, és amint Sigg lelképásztor is elmondta egyik prédikációjában, „ez az ígéret nem csupán Józsue-nak szólt, hanem nekünk is. „Be bold! Be strong! For the Lord your God is whit you!” (Légy bátor és erős! Mert veled lesz az Úr, a te Istened – Józsa 1:9).

Mivel ösker-táborról volt szó, naponta sor került olyan tevékenységekre, amelyek az öskerek képességeit fejlesztik, mint például fémmegmunkálásra, homokrajzolásra vagy elsősegélynyújtási gyakorlatok végzésére. Továbbá különleges tevékenységeken is részt vehettek a gyerekek, mint például a „menekültek táborában”, ahol tudomást szerezhettek a menekültek életének jellegzetes kihívásairól. A tevékenység során a részt vevő gyerekeknek néhány perc erejéig a menekültek bőrébe kellett bújniuk, maguknak kellett menedéket, ivóvizet, élelmet keresniük, végül pedig úgy kellett összepakolniuk, hogy bármikor maguk-

„Az Öskerek Nemzetközi Tábora lehetőséget nyújt a gyerekeknek új barátokat szerezni, új dolgokat látni és tanulni. Ily módon megláthatják, hogy az egyház mint család nagyobb és sokszínűbb, mint amilyennek addig elképzelték” – nyilatkozta Benjamin Stan, a Román Unió Ösker-programjának igazgatója. A Divízió történetében az idei volt a legnagyobb tábor, mivel több mint 2600 ösker vett rajta részt. A plénumban minden alkalommal volt egy programpont, amikor a résztvevő országok valamelyikéről elmondtak néhány érdekességet. Romániára vonatkozóan elhangzott, hogy a Divízió területének legnagyobb adventista jelenléttel rendelkező országa, és hogy mindössze 43-an képviselték országunkat, az annak tudható be, hogy nagy távolságot kellett megtenniük Romániából a tábor színhelyéig. ■

Lorel Atomei, az „Opinia Studențească” folyóirat munkatársa

JÓZSUÉ PELDAJA LOREL ATOMEI

AZ ÖSKEREK MINDEN NAP TANULHATTAK AZOKRÓL A JELLEMTULAJDONSÁGOKRÓL, AMELYEKET JÓZSUÉ ALAKÍTOTT KI AZ ISTENNEL VALÓ KAPCSOLATÁBAN.

kal vihessék a csomagjaikat, ha a rendőrség vagy rosszindulatú emberek viselkedése miatt menekülniük kell. A napközben zajló tevékenységeken a gyerekek „talentumokat” nyerhettek, amelyeket este felhasználhattak a City Life (városi piac) különböző sátraiban. A „piac” tulajdonképpen a központi nagysátor körül felhúzott sátrakból állt, ahol a gyerekek a megszerzett talentumokat üdítőre, vattacukorra válthatták, vagy részt vehettek különféle játékokon.

Döntések

A talentumok rendeltetése azonban nem csak a szórakozás volt. Jonathan lényegében már kedden elmagyarázta, hogy milyen célt szolgálnak. A „piacon” minden nap felállítottak egy ADRA-sátrat, ahol a gyerekek adományként kínálhatták fel a talentumokat, ezzel segítve 30 Sao Toméban élő gyermeket abban, hogy iskolába járhassanak és 365 napra élelmük legyen. „Döntések. Döntened kell. Szórakozhatsz, vagy dönthetsz úgy, hogy a talentumaidat az ADRA részére adományozod, és ezzel megváltoztathatod Sao Tomé gyermekeinek az életét” – jelentette ki Jonathatan Tejel kedd reggel. Csütörtök estig több mint 10.000 talentumot adományoztak a tábor résztvevői, ami a 30 gyerek anyagi támogatásához szükséges pénzeszeget fedezte. Péntek este 13 ifjú kereszteskedett meg, ezzel is bizonyosságot téve arról, hogy „nyilvánosan elfogadják az életükre vonatkozó isteni ígéretet” – mondta Sigg lelkipásztor a keresztség előtti prédikációjában.

TESTRESZABOTT EGYHÁZ, TESTRESZABOTT ÜDVÖSSÉG

A TESTRE
SZABÁS
KULTÚRÁT
TEREMT,
A KULTÚRA
ÉLETMÓDOT,
AZ ÉLETMÓD
FILOZÓFIÁT,
A FILOZÓFIA
PEDIG
TEOLÓGIÁT.

Egyszer arra kértem a hallgatóimat, hogy vegyék elő a mobiltelefonjaikat, és mutassák meg az előlapot. Tájéptól kezdve minden variációt láttam, de nem találtam két egyformát. Mindenki testre szabta a sajátját.

Több olvasó élénken emlékezhet még a múlt századra. Ha az iskolás évekre gondolok, akkor az egyenruha képe rajzolódik ki. Valaki megálmodta, hogyan kell kinéznie egy ifjú kommunistajelölt palántának, és mindenkinek úgy kellett mutatkoznia. A lányokkal mindig hadakozni kellett, különösen a hajpánt miatt. Indokolt volt-e vagy sem, rövid és hosszú hajra egyformán fel kellett tenni. Nem lehetett saját ízlés szerint megválogatni a ruhadarabokat és a kiegészítőket.

A tévében csak egy csatorna volt, így csak azt lehetett nézni, amit a nemzet oltalmazói megfelelő szellemi tápláléknak gondoltak.

Ma testre szabhatjuk az iskolai ruhát is. Mi állítjuk össze a műsort, amit nézni akarunk, már tévé sem kell hozzá, elég a világháló. Sőt, kiválaszthatja mindenki előre, hogy egy eseményről milyen megvilágításban akar olvasni, és nem kíváncsi más forrásra, mert testre szabott a valóság-érzékelés is. Nem az a kérdés többé, hogy mi történt valójában, hanem hogy milyennek látom én, vagy hogyan hat rám. A viszonyítási pont én vagyok, nincs már objektív valóság.

Testre szabjuk a kocsit olyan extrákkal, amilyenekre vágyunk, vagy amit meg tudunk fizetni. Soha a történelemben nem lehetett ennyi mindent testre szabni, mint ma. Nem lehetne kijelenteni, hogy ez hiba, csak hogy ez kultúrát teremtett, a kultúra pedig életmódot.

Ha a testre szabásnak bármilyen akadálya lenne térben és időben, nincs kétségbeesés, mert még mindig ott van a virtuális világ, ahol minden megoldható. Ezek közül egy reklámozott talál-

mány a virtuális valóság gyülekezete. A beharangozó reklám szerint rengeteg előnye van a virtuális gyülekezetnek. Nem kell hozzá nagy befektetés, csak egy VR-szemüveg. Reggel nem kell felkelni és felöltözni, már az ágyban fel lehet tenni a szemüveget, és a térben megjelenő menüsorból ki lehet választani mindent, amire a léleknek szüksége van.

Mit lehet testre szabni a reklámfilm szerint?

- Kiválaszthatod virtuálisan azt az épületet, ami a leginkább kielégíti az igényeidet.
- Egy kattintással eldöntheted, hogy öltönyben, reverendában, amish-stílusban, palástban vagy szekuláris divat szerint jelenjen meg az előadó.
- Rá lehet klikkelni, hogy milyen interakciót kívánsz: kézfogást az ajtóban, döntési kártya kitöltése, körbe állós kézfogás vagy ezek nélkül.
- Kiválaszthatod, hogy milyen zene legyen az istentiszteleten. A szlogenjük szerint nem kell többé olyan zenét elviselned, amit nem szeretsz.
- Kiválaszthatod a dicsőítő vezetőt is, rendelhetsz hozzá neked tetsző öltözetet.
- Kiválaszthatod az 1-től 5-ig skálán, hogy milyen szintű elköteleződést akarsz a prédikáció során.
- Kiválaszthatod a prédikáció témáját, amit hallani szeretnél a következő kategóriákból: „érezd jól magad”-üzenet, bátorítás, nagylelkűség, elfogadás, béke vagy egyéb.
- A legfontosabb ajánlatuk: többé nem kell tartanod attól, hogy belealszol az ige hirdetésbe. Végig alhatsz.
- Ha pityeg a telefonod, hogy kezdődik a kedvenc mérközésed, azonnal átkapcsolhatsz.
- Megoszthatod azonnal a véleményed a közösségi oldalakon, senkit nem zavar, ha az

istentisztelet alatt végig nyomkodod a telefonodat, hiszen te látsz mindenkit, de téged nem lát senki.

- Hadd szóljon a vasárnap délelőtt mindenben rólad – mondja rendkívül nagy meggyőződéssel a narrátor.

Ez lenne a jövő egyháza?

A testre szabás kultúrárt teremtett, a kultúra életmódot, az életmód filozófiát, a filozófia pedig teológiát. Csakhogy ez nem eredeti, már védett teológia, ahogy olvassuk 1Mózes 4:1-10-ben, Káin és Ábel történetében. Két személy, testvérek, egy család, egy neveltetés, egy értékrend – az egyik elfogadta, a másik testre szabta.

Az áldozat kifejezte, ami bennük volt. Lehet, ez volt az első alkalom, amikor nem az apjuk hozta meg helyettük, hanem maguknak lehetett áldozni. Látszólag nem volt különbség, mert egyformán megvolt az engedelmesség, az áldozat, az oltár, a közös imádat. Egyedül az áldozni valót szabta testre az egyikük. Ábel azt vitte, amit Isten mondott. A véres áldozattal elismerte, hogy csak Istenben van a szabadítás. Az Ő megoldása mentheti meg, nincs más út. Bizalom, átadás jelképe volt. Káin ezt elutasította, olyan áldozatot hozott, amivel a saját erőfeszítéseit hangsúlyozta ki. A saját termékét vitte. Testre szabott áldozat volt, mert más indíték mozgatta. Pontosabban testre szabott istenképből fakadt a különbség. Káin óta ez nem szűnt meg. Fordított teremtést élünk át, miszerint nem Isten teremtett minket, hanem mi teremtettük meg a magunk istenképét. Vagyis testre szabtuk a kinyilatkoztatást, a saját képünkre formáltuk. Istenképünk minden kritikus helyzetben eldönti, hogyan fogunk reagálni. Minden ettől függ.

E. G. White szerint Káin igazságtalannak tartotta és megkérdőjelezte Istent. „*Káin zúgolódva lépett Isten elé. Nem hitt a megígért áldozatban, és abban, hogy szükség volna áldozatok bemutatására.*” Az áldozata tükrözte istenképét.

A testre szabásnak nemcsak filozófiai és teológia dimenziói vannak, hanem etikai, kapcsolati következményei is. Káin konkrét figyelmeztetést is kapott erre, amit az Újszövetségben is megtalálhatunk, más szavakkal: „*Le ne menjen a nap a haragod felett. Ne adjatok helyet az ördögnek*” (helyet, azaz talpalatnyi helyet, ahol megvesse a lábát). Ef 4:26–27.

A hegymászónak bármi alkalmas lehet, hogy megvesse a lábát, egy kis hasadék is elég. Ha ez megvan, elég az egész test súlyának megtartására.

A mosómedvék aranyosak, amíg kicsik. Ahogy nőnek, hormonális változás miatt 24 hónaposan

megváltoznak, és megtámadják akár a gazdájukat is. Bandita soha nem fog bántani – mondta a hölgy, a szakember figyelmeztetésére. Két hónap múlva a hölgy plasztikai sebészetben jelentkezett. A bűn mindig ártalmatlan, aranyos csomagban érkezik. Ártalmatlannak látjuk, mert a saját szándékainkra nézünk, nem mérjük fel a következményeket. Sokat érnek a barátok, akik ösztintek hozzánk. A veszélyt az látja a legkevésbé, aki benne van.

A testre szabott bűn Bandita, csak addig szelíd, amíg simogatjuk, aztán belénk mar, mert a bűn minket akar testre szabni.

A testre szabás kultúrájában élünk, a mindennapjaink része, mégis, az őstörténet figyelmeztet: az üdvösség, a menekülés, a szabadulás, az életünk megoldása nincs a mi kezünkben.

- A megoldást nem lehet testre szabni, csak elfogadni.
- Istent nem lehet testre szabni, csak megismerni.
- Ezért az Ő testét, az egyházat sem lehet testre szabni, csak szolgálni. Sokan elhagyják a közösséget, mert nem szolgálja ki minden kívánságukat, mert nem „rólam szól”. De pont ez emlékeztet arra, hogy a bizalmi kapcsolatban képessé válok elfogadni az Ő értékrendjét, az Ő megoldását, jónak mondom, amit Ő jónak tart, rossznak, amit Ő annak tart – attól függetlenül, hogy ez kényelmes-e vagy sem számomra.

Isten minket akar testre szabni az üdvösségre

Káin és Ábel története bölcs Salamont is foglalkoztatta. Nemcsak gondolkozott róla, hanem kipróbálta mindkettőt, majd leírta következtetéseit. Az ősi bibliai képeket használja, hogy elmondjon valami megdöbbentőt.

Prédikátor 1. fejezetében a HEVEL (pára, lehelet, mulandóság, hiábavalóság) szó dominál, amint 1Mózes 4. fejezetben az ABEL (ugyanaz a szó).

Prédikátor 2. fejezetben a héber *qanah* (2:7) ige szerepel többször (csináltam, építettem, ültettem), amint 1Mózes 4. fejezetben a Káin név: szintén ugyanaz a szó.

Káin élete valóban a neve jelentéséről szól. Qanah annyit jelent, mint venni, rendelkezni valamivel, testre szabni az életét, a teológiát, a vallást és az Istent. Mije volt Káinnak? Minden, amivel mi is szívesen rendelkezünk:

1. Testre szabott koncepciója Istenről. Úgy kell szolgálni és imádni, ahogy én gondolom. Én tudom, mi tetszik Istennek. Nem az áldozat tartalma képezte a nagy különbséget, hanem az, ahogy elvitte. Zsidók 11:4 szerint „Ábel hit által vitt értékesebb áldozatot, mint Káin”. Az indíték különbözött, emiatt az áldozat minősége is.
2. Testre szabott világnézete. Ádám és Éva még tudomásul veszi a lázadásuk következményét. 1Mózes 4:5 szerint Káin nagy haragra gerjedt. Protestált, helyre tette Istent, megkritizálta.

ISTEN PERSPEKTÍVÁJA ŐSZ FARKAS ERNŐ

ÁBEL AZT VITTE, AMIT
ISTEN MONDOTT. A VÉRES
ÁLDOZATTAL ELISMERTE,
HOGY CSAK ISTENBEN
VAN A SZABADÍTÁS.

**AZ EMBER NEM
TUDJA ISTEN
NÉLKÜL ÉRTEL-
MESSÉ TENNI
AZ ÉLETÉT, SEM
PÉNZZEL, SEM
HATALOMMAL,
SEM TUDÁSSAL,
SEM SZÓRAKO-
ZÁSSAL. ISTEN
NÉLKÜL NEM
MŰKÖDIK AZ
ÉLET. ISTEN
FÉLELMÉRE,
BÖLCSESSÉGÉRE,
AZ ÖRÖK ÉLET
PERSPEKTÍVÁ-
JÁRA VAN SZÜK-
SÉGE, HOGY AZ
ÉLET ÉS A HALÁL
NEHÉZ KÉRDÉ-
SEIRE VÁLA-
SZOLNI TUDJON.**

A 14. versben felrótta neki a helyzetet: elúztél, bujdosó lettem.

3. Testre szabott testvére. A szövegben végig azt olvassuk, hogy Ábel Káin testvére, és soha nem fordítva. Ő birtokolta a testvért. Nem ő volt a testvér.
4. Volt neki egy bélyege, egy jel a testén, hogy senki ne gyilkolhassa meg. Ez emlékeztette a bűnére és Isten kegyelmére, a második esélyre. Isten célja nem az volt, hogy elpusztítsa Káint, hanem hogy megváltoztassa gyűlöletét.
5. Birtokolt egy földet, Nód földjét, ahol biztonságban volt, mégis bujdosóként élt.
6. Volt felesége.
7. Volt két fia, Énóch és Lámek.
8. Birtokolt egy várost, ő építette, testre szabva. A legrégebbi város a Mezopotámiai hagyomány szerint.

Pontosan ezt jelentette a neve – birtokolni, megszerezni, tulajdonba hajtani, vagyis TESTRE SZABNI. Nem ez lenne az élet értelme? Teológiai önbizalom, saját koncepció Istenről, istentiszteletről, én megmondom Istennek is, mi a jó; bátorság fellázadni, ha nem jogszerű vagy arányos az elbánás; birtokolni egy testvért vagy a testvéri közösséget; megkülönböztető jelet viselni, saját arculattal rendelkezni; birtokolni földet, saját hitelmentes vagyont; várost és ezzel hatalmat; feleséget, két utódot. Mi hiányzik még a sorból? Prédikátor 2. fejezete ezzel van tele – én ültettem, én építettem, én valósítottam meg, én értem el. Van mit felmutatni; maradandó a város, az utódok, a név...

Ezzel szemben Ábel a HEVEL szót hordozza már a nevében. Jelentése *lehelet, pára*, vagyis értéktelen, értelmetlen, hiábavaló, átmeneti lét. Olyan élet, amiben nem volt testvére, mert ő volt a testvér; nem volt önálló teológiája és világnézete, csak engedelmességet egy utasításnak; nem volt földje, felesége, városa és gyermekei. Az értelmetlen halál perspektívájában fel kell tenni a kérdést: van-e értelme Istenhez hűségeseletet élni?

Sokan hirdetik, hogy ha valaki keresztény, akkor cserébe mindent megkap. Ha mégse, akkor nem jó keresztény. Márk 10:29–30 látszólag ezt

sugallja. Ő írta elsőként az evangéliumot. A többiek, akik őt idézik, értelmezik Jézus mondatát.

Máté 19:27–29 szerint nem itt és nem most lesz minden jó. Zsidók 11:39 már szokimondóbb: rajtuk nem teljesültek az ígéretek. Akkor megéri Istent szolgálni? A válasz nincs véka alá rejtve.

1. Mózes 1. könyvének megoldása a következő: Ábel helyett megszületett Sét, a helyettes. Az „Isten ajándéka” nevet kapja. Benne tovább megy az Ábel által képviselt messiási vonal, amelynek a vége Jézus Krisztus megszületése.

2. Káin pedig? Jött az özönvíz, és odalett a föld, a város, a feleség, az utódok, minden, amit megvalósított. Nem mentette meg a saját világnézete, öntörvénye, Istentől való független, szekuláris élete. Egyszer és mindenkorra eltöröltetett a bolygóról. Míg Ábel vonala és a név Sét, a helyettes által továbbment, túlélte az özönvizet, és végül megmentette a világot.

Prédikátor könyvének megoldása

Isten oldaláról látszik csak a teljes kép, aminek alapján így szól az igazi válasz: „A dolognak summája, mindezeket hallván, ez: az Istent féljed, és az ő parancsolatit megtartsad; mert ez az embernek fődolga! Mert minden cselekedetet az Isten ítéletre előhoz, minden titkos dologgal, akár jó, akár gonosz legyen az.” (12:15–16). Az ember nem tudja Isten nélkül értelmessé tenni az életét, sem pénzzel, sem hatalommal, sem tudással, sem szórakozással.

Isten nélkül nem működik az élet. Isten félelmére, bölcsességére, az örök élet perspektívájára van szüksége, hogy az élet és a halál nehéz kérdéseire válaszolni tudjon.

Csak a keresztnél találjuk meg a megoldást, az értelmet, a választ a miértekre. De ezek a válaszok nem oldanak meg itt és most mindent. Továbbra is szenvedni fognak ártatlan emberek, meghalnak csecsemők, és gonosztevők bitorolják a hatalmat. Továbbra is szegény lehet a becsületes és gazdag a csaló. Továbbra is kiáltanak az oltár alatti lelkek: „Meddig még Uram?” Jel 12:14.

Isten tesz pontot az igazságtalanságokra, Isten fog rendet tenni. Van egy biztos jövő, egy értelmes cél. A végső válasz: Jézus Krisztus. ■

Dr. Ósz Farkas Ernő, a Dunamelléki Egyházterület elnöke

MEGÁLLÓ AZ IDŐBEN, EGÉSZEN A NAGY TALÁLKOZÁSIG

Szeptember 7-én, szombaton e jelmondat alatt zajlottak az istentiszteletek a bákói központi adventista gyülekezetben: a '70-es és '80-as évek gyermeknemzedékének találkozájára került sor az „anya-gyülekezetben”. Ez a mottó nem csupán szókép, hiszen a jelenlevők közül sokan hangsúlyozták: a család befolyása mellett ennek a gyülekezetnek az irányító hatása annyira erőteljes volt, hogy képes volt ellensúlyozni az Istentől egyre inkább eltávolodó világ összes csábítását.

A szélrózsa minden irányából érkezett résztvevőkben erőteljes érzelmeket váltott ki az újra találkozás és a gyülekezetben vagy annak keretein belül zajló egykori fontos események felidézése, amelyek jelentős mértékben járultak hozzá lelki fejlődésükhöz. Felidézték első nevelőiket – szülőket, gyerektanítókat – és a többi szolgálattelvőt: diakónusokat, presbitereket, de különösképpen a zenei szolgálat felelőseit, akik az énekpróbákat és az ifjúsági találkozókat a jellemformálás és lelki fejlődés áldott alkalmaivá tették.

Egy olyan időszakban, amikor a lelkiismereti szabadságot ma már elképzelhetetlennek tűnő megszorítások korlátozták, a „homokláda”, vagy a Párgaru testvér – akit csupán egy karja volt, de annál több szeretete a gyermekek iránt – által készített bibliai témájú rajzok, zenés programok, bibliai vetélkedők, kirándulások, vagy a rászorulókért végzett szolgálatok mind-mind olyan eszközök voltak, amelyek segítségével az Isten által felhasznált választott és odaadó embereknek sikerült bennünket az Igéhez és az Igazsághoz vezetniük.

A felemlegetett közös emlékeken kívül igencsak megvalósítható volt a „találkozás” Ștefania és Gabriel Proksch, vagy Ștefan és Ioan Tajti testvérekkel, akik videoüzenet formájában kapcsolódtak be az eseménybe. Hasonló érzéseket váltottak ki Gabriela Păun és Puiu Mihordea nemzedék-társak üzenetei is.

Szó esett az akkori időben szolgáló lelkészekről, vagy a gyülekezetet akár belföldről, akár külföldről meglátogató prédikátorokról. Ez utóbbiak között volt Robert Pierson testvér is, aki 1966 és 1979 között volt a Generál Konferencia elnöke, vagy Edwin Ludescher testvér, az Euró-Afrikai Divízió elnöke az 1975–1994-es időszakban.

De legfőképpen a zene egyesítette bennünket, és készítette lelkünket a menny iránti hátlára. Elhangzottak régi és újabb advent himnuszok, román klasszikus zeneművek feldolgozásai, Händel *Messias* oratóriumának néhány híres kórusműve, és még egy különleges zenemű is

Uniți în Hristos (Egyek Krisztusban) címmel. A hajdani zenei programok légkörét felidézve a kórustagok hangja egybefonódott a zenészek játékával, hálát és dicséretet zengve Annak, Aki ilyen örömben részesített. Megérezhettük a menny és az üdvözültek örömeinek előízét.

Elég nagy izgalmakat okozott számomra annak felismerése, hogy emberileg szinte lehetetlen méltóképpen előkészíteni a tervezett programot – nyilatkozta nem sokkal a befejezés után ifjabb Tajti Ștefan karnagy, szervező. – Nagy meglepetésemre azonban látnom kellett, hogy előtünk lépésről lépésre kettéválik a Vörös-tenger, és az erőnket meghaladó rendezvény során sértetlenül átérintük a túlsó partra. Ez mindenekelőtt Istennek tulajdonítható, aki elküldte angyalait, hogy velünk énekeljenek. Köszönetet mondok önöknek is, hogy örömmel vállalták a szolgálattelvét.

Nem hagyhatjuk szó nélkül Săvel Lupu lelkipásztor és a gyülekezet készséges támogatását, valamint azt, hogy a közösségben újból *otthon* érezhettük magunkat, még ha csupán egy szombatra is. A vendégek ellátása, a közös étkezések, a kották előkészítése, az emléklapettek csupán néhány a szeretet azon gesztusai közül, amelyekkel fogadtak, és amelyek végig kísérték bennünket a rendezvény alatt.

Természetesen még legbuzgóbb személyes benyomásaink sem adhatják vissza azokat a gazdag érzéseket, amelyek ez alkalommal felszínre törtek bennünk. Ennek ellenére az alábbiakban bemutatjuk néhány résztvevő véleményét.

Lejegyezte **Dan Constantinescu** – Brassó

A tömbházak és kerítések mögött rejtőző tágas, de ma már térkővel burkolt udvarral rendelkező imaház láttán nosztalgiával gondoltam vissza a hajdani bazsarózsákra, a liliomokra, a pázsitra és a gyümölcsfákra, viszont az egyesített kórus és zenekar próbái, mint ahogy az egész ünnepélyes szombat is, számomra igazi örömet, közösséget és a Jó Isten dicsőítését jelentette. A több mint ötven év utáni viszontlátást a következő szavakkal lehetne összegezni: „Azért nem csüggedünk; sőt, ha a mi külső emberünk megromol is, a belső mindazáltal napról-napra újul” (2Kor 4:16). Meghatódva hallgattam az idők kódéba burkolódzó tapasztalatokat, amelyek mindez ideig befolyásolták életünket. Közös szívünk magunkba a mennyei légkört, és lelkünk felüdült, látva, hogy Isten az elmúlt évek alatt velünk volt külföldön is, és most újra összegyűjtött, még ha csak egy szombat erejéig is itthon, Bákóban. (Andrei Tajti – Bogenhofen, Ausztria)

Nincs elegendő szavunk kifejezni az örömet, amit e találkozó során éreztünk. Úgy látszik, az idő múlása nem távolít el, hanem még közelebb hoz egymáshoz. Ezekben a napokban mindannyian szívem örömét jelentettétek, és mindenkinek köszönjük, aki hozzájárult, hogy ez a találkozó megvalósuljon. Biztosítunk benneteket, hogy a szívünkben mindenkinek helye van. Valóban az örökkévalóság előízét érezhettük, amit majd együtt tölthetünk el, ha teljes szívvel szeretjük Urunkat, és késülünk a Vele való találkozásra. (Doina Memete – Temesvár)

A szombat csúcspontját a hazlátogatók tapasztalatai jelentették: emlékezések a gyermek-szombatiskolából, a lelki nevelést szolgáló odaadó testvérnőkről és testvérekről, a gyermek-, ifjúsági- és felnőttkórus próbáiról... Olyan örömmel és annyira aprólékosan lettek felidézve ezek a tevékenységek, olyan élénken éltek az akkori gyermekek emlékezetében, hogy bennünket is meghattak. Szavakba nehezen önthető, érzelemdús találkozó volt, amit azonban intenzíven megéltünk, és ami oly sok örömet hozott a szívünkbe. Hasonlított ez a nap ahhoz, amelyről egy kedvenc, az advent reménységünket hirdető énekünk szól: „Várjuk a nagy napot / Melyen Jézus megjelen. / Lássuk égi otthonunk / Ama dicső reggelen! /... Ó, mily szép, mily dicső az a nap!” A dicsőítés, a hála, az öröm és a tapasztalatok pillanatai voltak ezek, amelyeket sosem fogunk elfelejteni, és amelyek során újból megérezhettük: teljesebb az Ésa 46:4 versében leírt isteni ígéretet: „Vénségetekig én vagyok az, és megőszülsetekig én visellek; én teremtettem és én hordozom, én viselem és megszabadítom.” (Dorina Cașcaval – Bákó)

A bákói adventista gyülekezet fiainak és leányainak találkozója számomra és családom számára hatalmas meglepetés volt. Megízlelhettük az előttünk álló események előízét. Csodálatos emberekről hangzottak el megemlékezések, akik gyermekkorunk és ifjúságunk példaképei voltak: lelkészek, presbiterek, vagy a gyülekezet kevésbé ismert tagjai, akik mennyei képmásra kialakított, szép jellemmel rendelkeztek. A zenei előjárók kiváló advent zenét műveltek, és utódokat képeztek ki, akik tovább vitték a hit és a Megváltó visszajövetele reménységének jó illatát. Szó esett a kommunista időszak ellenállási történeteiről is, majd az átéléssel énekelt, régi himnuszok valósággal lángra lobbantották a hangulatot, mint a hajdani hithősök áldozatai. A legnagyobb örömet számomra a gyülekezet azon egykori gyermekeivel való találkozás jelentette, akik „távol országokba utaztak”, de akik most hazatértek a mennyei Atya földi otthonába, türelmetlenül várva a gyermekeikért mondott imákkal ajkukon megpihent szüleikkel való újra találkozást. Áldott legyen az Úr a Nagy Találkozás eme előízéért, amellyel arra ösztönöz, hogy még buzgóbban késüljünk a mennybe. (Eugen Baciu – Bákó)

Remek ötlet volt a 45–50 évvel ezelőtti ifjak újra találkozója itt, Bákóban, és nagy örömet jelentett számomra,

hogy évtizedek után találkozhattam barátaim és ismerőseim egy részével. Ezen áldás mellett tanúi és résztvevői voltunk egy olyan ünnepségnek, amely újból időszerűvé tette azt a magasztos zenét, amit a bákói kórus és zenekar is művelt. Felemelőek voltak az emlékek és az isteni vezetés bizonyítékait felelevenítő elbeszélések, a zeneművek és a szép versek, melyek által még közelebb kerülünk a mennyhez. Minden testvérnek hasonló tapasztalatokat kívánok. Jó lenne valamikor újabb találkozót szervezni, amelyen részt vehetnének azok is, akik most hiányoztak. Urunk azonban nem hiányzott közülünk, és ez volt a legfontosabb. (Florin Lăiu – Cernica)

Hosszú utat kellett megtennünk, hogy eljussunk ide, a lelki pihenőhelyre, de megérte. Öröm töltötte el a lelket látva azt, hogy mi, a hajdani gyermekek, még ha az életkörülményektől megváltozva is, de még hiszünk, hogy Jézus nemsokára visszajön, és másoknak is hirdetjük ezt az értékes üzenetet. Gyakran hallani, hogy az emberek állítják, hogy várják Jézus visszajövetelét, de teljes szívemből hiszem, hogy ez a rendezvény kiváltotta belőlünk azt a vágyat, hogy Jézus mielőbb visszajöjjön. Szeretném, hogy mindannyian, akik ott voltunk, imádkozunk azokért, akikkel találkoztunk, és tegyük ezt a családjaikért is. (Lidia Mohorea – Braselton, AEÁ)

Egy történelmet felidéző szombat töltötte be hálával a bákói adventista gyülekezetben imádkozók szívét. A mennyei nagy találkozás felé tartó zarándokok meghívást kaptak, hogy tegyenek egy kis lelki pihenőt, és újból átéljék azokat az időket, amikor egy családként éltek. Ez a lelki megálló nem jöhetett volna létre énekszó és Ige nélkül. A közöttünk levő lelki kapcsolatok a vokális és hangszeres muzsika harmóniájának alapjára lettek felépítve. Hálásak vagyunk Istennek és a tehetséges szolgáltevőknek, akik kitaposták előttünk az utat. A régmúlt időket idéző jelenetekben kedves arcok tűntek fel, és bízom abban, hogy hamarosan újabb találkozót szervezünk. Azok, akik nem vehettek részt ezen az eseményen, várják az újabb alkalmat, amikor találkozhatnak egymással. (Liviu Avrămiea – Bákó)

Bizonyára minden résztvevő személyes ízzel gazdagította ezt a találkozót. Helyi születésűként azért jöttem el jómagam is, hogy énekkal adjak hálát Istennek életem első 20 évének, és most elsősorban az intenzív zenei tevékenységekre gondolok. Számomra a bákói gyülekezet különböző korosztályainak szánt zenei képzések (gyerek-, ifjúsági-, felnőttkórus, vonós zenekar, fúvós zenekar, vegyes- és férfikórus stb.) állandó kihívást jelentettek, ugyanakkor a lelki ajándékok fejlesztésének ritka, de annyira vonzó lehetőségét is, aminek nem lehetett ellenállni. Sosem fogom véka alá rejteni, milyen sokat köszönhetek annak, hogy ehhez a gyülekezethez tartozom! Hálás vagyok azokért az emberekért, akik a tanítóim voltak, és ma is a barátaim. Arra kérek benneteket, támogassátok gyülekezetünk gyerekeit és ifjait, hogy felfedez-

zék és ápolják azt az egyházzenei ízlést, ami üdvösségre vezet. (Marius Munteanu – Bern, Svájc)

A szeptember első szombatján megrendezett találkozó számomra a Kristály-tengeri találkozás előíze volt. Akkor is majd eszünkbe fognak jutni azok a személyek, akikkel együtt éltük a földi életet, eszünkbe jutnak azok a tapasztalatok, amelyek által mennyei Atyánk csiszolta jellemünket. Az itt elhangzott zene is a mennyei honba emelte gondolatainkat. Nagy örömet jelentett számomra, hogy játszhattam a zenekarban, hogy énekeket és csodálatos tapasztalatokat hallhattam. Az ilyen találkozók alkalmával Istent dicsőítjük. Övé legyen a dicsőség örökkön örökké! *Ámen!* (Radu Proksch – Güimar, Tenerife, Kanári-szigetek)

Gyerek- és ifjúkorban sajátítjuk el az ízlést és az értékrendet, és ekkor születnek a tartós barátságok is. Ritkán adatik meg a lehetőség, hogy fél évszázad után újból találkozhatunk és megünnepeljük a szeretetet, a barátságot, az emberi kedvességet, az emlékeket, valamint Isten jóságát és irgalmát. (Sorin Săndulache – Bukarest)

Péntek este az elsők közt érkeztem, még a kóruspróba előtt. Örömmel üdvözöltük egymást, aztán a terem egyik sarkából csodálattal figyeltem több mint egy órán át az újonnan érkezettek örömteli zsviját. Ilyen sürgés-forgást sosem láttam. Hiszem, hogy a viszontlátás öröme az éjszaka folyamán is tartott volna, ha nem kezdődik el a kóruspróba, ami egy teljesen más dimenzióba röpitett, az örökkévalóság dimenziójába, ahol többé sosem kell elválnunk egymástól. (Viorica Avrămiea – Bákó) ■

AZ ÚR SZAVA

Már zsenge gyermekkoromban meghallottam az Úr szavát, később pedig, a megfelelő életkorban, válaszoltam rá, és szövetséget kötöttem Vele, amikor alámerítkezés által megkeresztelkedtem Pitești városa mellett egy folyó tiszta vizében.

Az Úr szava! Az egyik zsoltár hétszer említi az Úr szavát. Íme, a 29. zsoltárban található utalások:

- „Az Úr szava zeng a vizek fölött” (3. v.).
- „Az Úr szava erős” (4. v.).
- „Az Úr szava fenséges” (4. v.).
- „Az Úr szava cédrusokat tördel” (5. v.).
- „Az Úr szava tűzlángokat szór” (7. v.).
- „Az Úr szava megrengeti a pusztát” (8. v.).
- „Az Úr szava megborjazzatja a nőstény szarvasokat” (9. v.).

Az Úr szavára vonatkozó hét kijelentésben a következő tényezőket fedezzük fel: geológia (tűzláng, vulkánok), földrajz (puszta), hidrográfia (vizek), zoológia (szarvasok) – vagyis a teljes bolygó.

Ugye, hogy a hetes egy szép szám? A tökéletesség jelképeinek is nevezik. Tulajdonképpen az ember ellenőrzésén kívüli területeken is fellelhető: hét színes sugár együtt alkotja a fehér színt; hét zenei hang alkotja a zenei skálát; hét egymást követő nap tesz ki egy hetet. A Bibliában a hetes szám nagyon sokszor feltűnik: a teremtés hét napja; Jákob szolgálatának hét éve, majd újabb hét év Lában lányaiért; hét teljes és hét kiszáradt gabonafej; hét kövér és hét sovány tehén a fáraó álmában, amit hét bő, majd hét szűk esztendő követett; Naámánnak hétszer kellett megmártóznia a Jordánban ahhoz, hogy meggyógyuljon; az első gyülekezetben hét diakónust választottak; a Jelenések könyve hét gyülekezetről, hét pecsétről, hét trombitaszóról és hét csapásról beszél.

A 29. zsoltár szerint az Úr szava erőteljes, magasztos, egyetemes. Megnyilvánulhat mennydörgés erejével, de alig hallhatóan is. A pogány Jézabel királyné fenyegetései hallatán Illés egy pillanatra elveszítette az önuralmát, és „felkelvén elméne, vigyázzván az ő életére” (Lásd 1Kir 19:1-8). A Kármel hegyén, szemtől szemben az ellenséges pogány papok százaival nem félt, most azonban egy aljas asszony fenyegetése hallatán odalett a bátorsága, és mindez menekülésre készítette.

Az Úr angyala két ízben is kenyeret és vizet adott neki enni, a legegyszerűbb étrenddel táplálta, ami azonban hatalmas csodát eredménye-

zett: „Méne annak az ételnek erejével negyven nap és negyven éjjel egész az Isten hegyéig, Hórebíg” (8. v.).

És az emberektől távol, azon a félreeső helyen „beméne ott egy barlangba, és ott hála. És ímé lőn az Úrnak beszéde ő hozzá, és monda néki: Mit csinálsz itt Illés?” (9. v.). A mennyei kérdésnek a következő volt a jelentése: „Én küldtelek a Khérit-patakhhoz, hogy rejtőzz el, miután megjelentetted Akhábnak a közelgő aszályt. Sareptába is Én küldtelek, hogy gondoskodj az özvegyasszonyról. De ki küldött téged ide? Mit keresel itt? Van valami küldetésed errefelé? Nekem továbbra is szükségem van rád, de te oda mentél, ahová nem küldtelek.” Csodálatos az Úr szeretete, mert nem ezt mondta: „Elment? Az ő dolga, hadd menjen!” Az Úr nem mondott le Illésről, hanem megkereste őt, és gondoskodott róla. És ne feledjük, hogy végül magához vette őt a mennybe!

Illés ekképpen válaszolt az Úr kérdésére: „Nagy búsulásom van az Úrért, a Seregek Istenéért; mert elhagyták a te szövetségedet az Izráel fiai, a te oltáraidat lerontották, és a te prófétáidat fegyverrel megölték, és csak én egyedül maradtam, és engem is halálra keresnek” (10. v.).

Az Úr szeretett volna tovább beszélgetni szolgálójával, előbb azonban félelmetes jelenségek történtek:

„És az Úr előtt megyen vala nagy erős szél, amely a hegyeket megszagatta és meghasogatta a kősziklákat” (11. v.).

„És a szél után földindulás lett” (11. v.).

„És a földindulás után tűz jöve” (12. v.).

A természeti jelenségek olyan összetett megnyilatkozása volt ez – „erős szél”, „földindulás”, „tűz” –, amit máshol nem találunk meg a Bibliában.

Ezek az elemi csapások elvonultak „az Úr előtt”. Viszont ismételt elhangzik, hogy az Úr nem volt egyik jelenségben sem: „az Úr nem vala abban a szélben”, „az Úr nem volt a földindulásban sem”, „nem volt az Úr a tűzben sem”.

Ez nem azt jelenti, hogy nem lehetett volna a szélben, a földindulásban vagy a tűzben, hanem azt, hogy abban a pillanatban úgy döntött: egyik elemben sem jelenik meg. A Bibliában találunk olyan körülményeket, amikor másképp járt el az Úr. Figyeljük meg ezeket:

– **SZÉL.** „Felele az Úr Jóbnak a forgószélből...” (Jób 38:1). „Szélvészben és viharban van az Úr-

CSODÁLATOS AZ ÚR SZERETETE! NEM MONDOTT LE ILLÉSRŐL, HANEM MEGKERESTE ŐT, GONDOSKODOTT RÓLA, ÉS VÉGÜL MAGÁHOZ VETTE ŐT A MENNYBE!

nak útja” (Náh 1:3). „És mikor a pünkösöd napja eljött, mindnyájan egy akarattal együtt valának. És lón nagy hirtelenséggel az égből mintegy sebesen zúgó szélnek zendülése, és eltélé az egész házat, ahol ülnek vala. És megjelentek előttük kettős tüzes nyelvek, és üle mindenikre azok közül. És megtelének mindnyájan Szent Lélekkel, és kezdének szólni más nyelveken, amint a Lélek adta nékik szólniuk” (Csel 2:1-4).

– **FÖLDINDULÁS.** Mózes a Sinai-hegyre utalva írta, hogy „az egész hegy nagyon reng vala” (2Móz 19:18), amikor Isten közölte népével a Tízparancsolatot. „Oh Isten, mikor kivonultál a te néped előtt, mikor a pusztába beléptél: Szela. A föld reng vala, az egek is csepegnek vala Isten előtt, ez a Sinai hegy is az Isten előtt, az Izráel Istene előtt” (Zsolt 68:8-9). „Kinek szava akkor megrendítette a földet, most pedig ígéretet tesz, mondván: Még egyszer megrázom nemcsak a földet, hanem az eget is” (Zsid 12:26).

– **TŰZ.** „Az egész Sinai hegy pedig füstölög vala, mivelhogy leszállott arra az Úr tűzben” (2Móz 19:18). „Oh, vajha megszakasztnád az egeket és leszállnál, előtted a hegyek elolvadná-

nak; mint a tűz meggyújtja a rózsét, a vizet a tűz felforrálja” (Ésa 64:1). „Mert ímé, az Úr eljő tűzben, s mint forgószél az ő szekerei, hogy megfizesse búsulásában az Ó haragját, és megfeddését sebesen égő lánggal” (Ésa 66:15). „Megrettentek a bűnösök Sionban, félelem fogja el a gazokat: ki lakhatik közülünk megemésztő tűzzel, ki lakhatik közülünk örök hőség-gel?” (Ésa 33:14). „Mert a mi Istenünk megemésztő tűz” (Zsid 12:29).

Ímé tehát a természet azon elemeinek erőteljes megnyilvánulásai, amelyekben jelen van az Úr, és amelyeket Ő idéz elő. De térjünk vissza a seregek Urának Illéssel folytatott párbeszédéhez. A szél, a földrengés és a tűz elvonultak az Úr előtt, mint érkezésének előhírnökei. A látottaknak minden bizonytalanságot félre kellett volna kelteniük Illésben, különösképpen azért, mert tudta, hogy elhagyta küldetésének határait. De ekkor olyasvalami következett, ami minden bizonytalanságot nem megfélemlítette, hanem megnyugtatta őt: „És a tűz után egy halk és szelíd hang hallatszék” (1Kir 19:12). Ez volt az Úr kedves hangja, amit akkor egy fáradt, elcsüggedt ember hallhatott meg. Az Úr tud kiáltani, és tud suttogni is. Hallottatok-e a Szentlélek sugallatáról?

Hasonlítsátok össze ezt a halk hangot az Úr egy másik, erőteljes hangjával, ami nemsokára hallható lesz: „Mert maga az Úr riadóval, arkan-gyal szózatával és isteni harsonával leszál az ég-ből: és feltámadnak először akik meghaltak vol a Krisztusban” (1Thes 4:16). Ezt a kiáltást jövendölte meg a zsoltáros: „Eljön a mi Istenünk és nem hallgat; emésztő tűz van előtte, s körülte erős forgószél. Hívja az egeket onnan felül, és a földet, hogy megítélje népét” (Zsolt 50:3-4). Az angyalok kiáltása összegyűjti majd az üdvözülteket, viszont megfélemlíti a lázadókat, akik megpróbálnak elrejtőzni „a barlangokba és a hegyeknek kőszik-láiba” (Jel 6:15).

A halandó emberek ne maradjanak a bűnben, mígnem meghallják Isten félelmetes és erős hangját. Már most a rendelkezésükre áll a lehetőség: „Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek; ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, és ő én velem” (Jel 3:20). Ímé, ez a halk és szelíd hang, amely minden ajtóban hallható, és amely örömteli menyegzőre hív meg mindenkit az aranyvárosba. Hallgatunk-e a szavára? ■

**AZ ÉDES
ELHÍVAS
STEFAN
RADU**

**JÉZUS HALK ÉS SZE-
LÍD HANGJA MINDEN
AJTÓBAN HALLHATÓ.
ÖRÖMTELI MENYEG-
ZŐRE HÍV MINDENKIT
AZ ARANYVÁROSBA.
HALLGATUNK-E
A SZAVÁRA?**

Ștefan Radu, nyugdíjas lelkipásztor

A Vatikáni nekropolisz (1)

Ezerkilencszázharminckilencet írtak. A nem sokkal korábban elhunyt XI. Pius pápa meghagyta végrendeletében, hogy „a lehető legközelebb temessék Péter sírjához”. Ennek értelmében utódja, XII. Pius – akit igencsak érdekelt, hogy mi lehet a vatikáni Szent Péter bazilika alatt – jóváhagyta a sírhely megépítését. Az ásatások számos helyiséget tártak fel a templom jelenlegi szintje alatt tíz méterrel: huszonhat római kori sírkamrát, egy valószínű nekropoliszt. Vajon elérkezett az ideje annak, hogy megkeressék a Péter sírját és porát?

Korábban minden próbálkozást azon a címen akadályoztak meg, hogy senkinek sem áll jogában megzavarni az apostol nyugalma. Pedig ezzel az állásponttal éles ellentétben állt az egyházban már több mint egy évezred óta élő kegytárgyak kultusza. Nyilván attól tartottak az előljárók, hogy feltehetően semmit sem találnak majd. De amint elkezdődtek az ásatások, már nem volt visszaút. A római kori nekropoliszban minden áron meg kellett találni Péter sírját.

Fontos megértenünk a történelmi korszakot, valamint a nekropolisz földrajzi elhelyezkedését. A Krisztus előtti első században Vatikán „egészségtelen”, erdős rész volt, a Tevere folyó árterének lápos területe. Néhány pásztor és földműves lakta csupán. Az Elio, majd később a Neronianus (*Pons Neronianus*) hidak építése után kezdte a nemeségre egyre jobban megkedvelni, házakat és kertet (*horti*) építettek a területre. A leghíresebb villa Caligula édesanyjáié, Agrippináié volt, és épp a jelenlegi Vatikán helyén állt. Halála után a fia lépett a császári trónra, s a villát, valamint a körülötte levő kertet valószínű birodalmi rezidenciává alakította át, és egy amfiteátrumot is építtetett a birtokra. Egyiptomból egy obeliszkot hozatott, amit a terület közepén állíttatott fel. A császár halálakor a birtok a Néróé lett, aki tovább szépítette, és a cirkuszi arénát is felújította. Itt olvasta fel a verseit, és szintén itt tartották a gladiátor-küzdelmeket. 64-ben itt végezték ki a keresztényeket, akiket azzal vádoltak, hogy felgyújtották Rómát.

A hagyományok szerint ezen üldözés során feszítették keresztre – fejjel lefelé – Péter apostolt is, és valahol ezen a területen temették el. Ugyanazon hagyomány szerint a terület az évek során zarándokhellyé és a keresztények temetkezési helyévé vált. Konstantin császár a későbbiekben impozáns templomot építtetett épp Péter sírja fölé.

Az 1939–1941 között zajló ásatások azonban ettől eltérő valóságot tártak fel. A templom alatt egy teljes nekropoliszt találtak, ám a sírok nem keresztények maradványait rejtik, és nagyjából a péteri korszak után száz évre tehető az eredetük. Van-e összefüggés a sírok és az apostol nyughelye között? Valóban itt nyugszik Péter? Vagy mindez csupán legenda, amit később igazsággént fogadtak el?

Mielőtt bejárnánk a nekropoliszt, szeretném leszögezni, hogy Péter római látogatását nem igazolja egyetlen bibliavers vagy első századból származó történelmi forrás sem.¹ Az apostol Rómába érkezéséről először Szótér pápa beszélt Kr. u. 170 körül,² s attól kezdve, amint múltak az évek, évszázadok, egyre többen állították ugyanezt. Ha valóban történelmi tényről lenne szó, akkor épp az ellenkezőjének kellett volna megtörténnie. De térjünk vissza a római nekropoliszhoz.

A sírkamrákat betűkkel jelölték meg A-tól Z-ig. A legrégebbiek az A, B, D és Z betűvel jelöltek. Kr. u. 117–120-ra tehető az eredetük... Meghívlak, látogassunk meg néhányat közülük.³

Az „A” sírkamra a nekropolisz szélén fekszik. Ez a legrégebbi, a második század első feléből származik. *Pompilius Heracla* sírhelye, aki a felirat szerint arra kérte utódait, hogy készítsenek neki sírhelyet a *Vatic(ano) ad Circum* területén, az úgynevezett *Ulpianus Narcissus*-on.⁴ Nagyon is fontos ez a pontosítás, mivel igazolja a római cirkusz létezését, amely már nyilvánvalóan elhagyott állapotban volt, ha temetkeztek a területre.

A „B” kápolna (120–130) *Lucius Tullius Zetus* tulajdona, igencsak egyszerű építmény. A mészvakolatú sírkamra több urnának szánt tárolóhellyel rendelkezik (így temetkeztek a rómaiak). A padlózatot virágokkal és madarakkal díszített gyönyörű mozaik borítja. A központi kamrát kirabolták, erre utalnak a hiányzó urnák.

A „D” kápolna az egyik legrégebbi. Eredete a második század elejére tehető. Ezt bizonyítják az elhunytak hamvait tartalmazó edények. Abban az időszakban a rómaiak a holtak hamvasztását gyakorolták.

Az „E” sírkamrát az ókori pogány szertartásokban használatos tipikus virágminták díszítik. *Aelius Tyrannus* sírkamrájának sajátossága a virágok játéka.

Az „F” kápolna *Tulli* és *Caetanni Maggiori* sírkamráját őrzi (140–150), amelyet rózsaszín ala-

KR. U. 64-BEN ITT VÉGEZTÉK KI A KERESZTÉNYEKET, AKIKET AZZAL VÁDOLTAK, HOGY FELGYÚJTOTTÁK RÓMÁT. A HAGYOMÁNYOK SZERINT EZEN ÜLDÖZÉS SORÁN FESZÍTETTÉK KERESZTRE – FEJJEL LEFELÉ – PÉTER APOSTOLT IS, ÉS VALAHOL EZEN A TERÜLETEN TEMETTÉK EL.

pon fehér stukkóval és pazar állatrajzokkal dekoráltak. A mozaik kövezeten egy virágokkal díszített kőből faragott temetkezési oltár áll. Köröskörül pedig a sírkamrák védelmezőinek hitt istenségek szobrai láthatók. A bejárat jobboldalán Venus istennő, majd Tritoni istennő szobra áll, mintegy uralva a teljes sírkamrát. A negyedik században ide temették el *Aemilia Gorgoniát*. A sírját borító kőtáblán egy asszony látható, amint egy férfi társaságában vizet merít a kútból. Úgy vélik, a samáriai asszony és Jézus találkozását ábrázolja, amit a kereszténység bizonyítékának tartanak. Csakhogy a keresztények a hal vagy a *Chi Ro* jellel azonosították magukat, nem pedig a kúttal. De mivel mindenáron keresztény sírokat szerettek volna találni, bármilyen kis jelet ennek alapján értelmeztek. Ebben a sírkamrában lyukakat fúrtak a padlózatba, és azokon keresztül juttattak élelmet a holtaknak. Ez a pogány szertartás, a *Parentalis*⁵ később bekerült a kereszténységbe is.

A szemközti „Phi” kápolna *Quintus Marcus Hermes* tulajdona volt, és Dionüszosz isten ábrázolásaival van dekorálva. Itt található egy különleges, fehér márványból készült sír, amely Szatír és Pán társaságában a férjet és a feleséget ábrázolja. Középen pedig Dionüszosz látható, szintén Szatír és Pán mellett.

A „H” kápolna 180 körül készülhetett. Ez a legnagyobb és legpazarabbul díszített sírkamra. Szobrainak egy része rablás áldozata lett. Itt van *Gauis Valeriu Herma* sírhelye. Körös-körül istenek – Apollón, Minerva és Hüpnosz – és emberek ábrázolásai láthatók. Apollón Minerva és Ízisz társaságában van ábrázolva. Vannak kozmikus istenek is: Tellus és Ókeanosz, liliumok, mák- és orgonavirágok között. Ezenkívül a D. M. (*Dei Mani*), a sírokat felügyelő istenek is meg vannak jelenítve. Apollónnal szemben hasonló méretben Marcus Aurelius szobra áll, aki akkor már halott volt, és *divusként* tekintettek rá.

Az „I” kápolna Apollón és Venus istennők patronátusa alatt áll.

Az „U” kápolna szintén Venus jegyében készült, és különböző nem keresztény szertartások jeleit ábrázolja.

Az „M” kápolnát azért tartják kereszténynek, mert egy embert ábrázol, akinek napsugarak övezik a fejét. Azonban semmi sem bizonyítja, hogy Jézusról lenne szó. Ellenkezőleg, az alatta levő lovak jelenléte inkább Hélioszra, a napistenre utal. A mellékelt ábrázoláson két ember, egy hajó, egy sárkány, és egy tengerbe vetett ember látható, ami utalhat akár Jónásra is, viszont a nem keresztény kultúrában is éltek a Jónás történetéből ihletődött mondák. Ebben a sírkamrában nem található meg a *Che Ro* vagy a hal-jel, és egyetlen más, kereszténységre utaló jel sem.

A „Z” kápolna (117–139) Hórusznak szentelt sírkamra, mely istenség a falfestményben is feltűnik Dionüszosz és más pogány istenek társaságában. ■

Dr. Benone Lupu, lelkipásztor az olaszországi Rómában

LEGENDA ÉS IGAZSÁG BENIAMIN LUPU

VAN-E ÖSSZEFÜG-GÉS A SÍROK ÉS AZ APOSTOL NYUGHELYE KÖZÖTT? VALÓBAN ITT NYUGSZIK PÉTER? VAGY MINDEZ CSUPÁN LEGENDA, AMIT KÉSŐBB IGAZSÁG-KÉNT FOGADTAK EL?

1. Római Kelemen nyilatkozata – „Péter, aki az igazságtalan irigység miatt nem egy, és nem is kettő, hanem több megpróbáltatást és vértanúságot szenvedett, végül a neki kijáró helyre távozott” – nem arra utal, hogy az apostol Rómába jutott, hanem hogy vértanúhalált halt. Clement Romanul, *Epistola către Corintenii*, XLVII, 6,7, *Scriverile Părintilor Apostolici*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Trad. Pr. D. Fecioru, București, 1979, 40–41. o. Antiochiai Ignác sem állítja ezt határozottan. *Antiochiai Szent Ignác levele a rómaiakhoz*, VI. 1,3, *Apostoli atyák*, 175. o.
2. „... a Péter és Pál által végzett magvetés Rómában és Korinthusban. Mivel mindketten hintették a magot a korinthusi gyülekezetünkben, ezáltal hasonló képzetben részesültünk mi is...” Idézet: Kaiszareiai Eusebiosz, *Historia Ecclesiastica*, II, 25,8. Kijelentése azonban vitatott, mivel Péter sosem járt Korinthusban.
3. M. Guarducci, *Pietro in Vaticano*, Roma 1983, 44–56. o
4. F. De Visscher, *A propos d'un inscription nouvellement découverte sous la Basilique de Saint-Pierre*, "L'Antiquité Classique" 15, 1946 117–126. o
5. Az ünnep idején kenyeret, olajbogyót és bort fogyasztottak, majd elmentek a sírhoz, és vittek a holtaknak is.

AZ UNIÓ NYUGDÍJPÉNZTÁRÁHOZ TARTOZÓ NYUGDÍJASOK XXI. TALÁLKOZÓJA

Míg egyesek szerint az idősek már csak „árnyékot vetnek a földre”, „nincs elég hely tőlük”, „keresi őket otthon a halál”, vagy elhagyatottan tengetik napjaikat egy lakrészben, falusi házban, vagy egy elnéptelenedett település valamelyik eldugott lakásában, esetleg megfelelő gondozás reményében idősek otthonában élnek, az Adventista Nyugdíjpénztár nyugdíjasai minden év augusztusában találkozót tartanak.

A nyugdíjas lelkipásztorok és az elhunytak özvegyei az idei évben augusztus 27. és szeptember 1. között gyűltek össze a XXI. találkozóra. A rendezvényre a méhkerti Biblia-intézetben került sor. A helyszín nagy jelentőséggel bír a romániai Hetednap Adventista Egyház történetében.

Az ország különböző részeiből, de még külföldről is érkezett résztvevők azért jöttek el, hogy újra együtt legyenek. Az előrehaladott kor, vagy a betegségek miatt egyesek talán utoljára. Némelyek nagy erőfeszítések árán, vagy kísérővel érkeztek, mert égett bennük a vágy, hogy együtt fejezzék ki Isten iránti hálájukat, dicsőítsék az Ő csodálatos kegyelmét, támogatását és a számtalan kapott áldást. A kellemes pihenés és együttlét idején emlékeket, tapasztalatokat osztottak meg egymással, újra átélhették azokat az eseményeket, történeket, amelyek meghatározóak voltak életük során, és amelyek által még közelebb kerültek Istenhez, testvéreikhez és testvérnőikhez, és hitük növekedett az isteni vezetésben.

Képességeik és erőnlétük alapján a nyugdíjasok különböző kategóriákhoz tartoznak: aktív nyugdíjasok (közülük néhányat újra alkalmaztak a szolgálatra), tartalékállományban lévő nyugdíjasok, akik bármikor válaszolnak egy-egy felkérésre, inaktív nyugdíjasok (85 év fölöttiek és betegek), valamint külföldön, legutóbbi szolgálatuk helyén maradt nyugdíjasok. Ez alkalommal mindenik kategória képviseltette magát.

A szeretetteljes, érzelemdús és örömteli légkörben énekel és buzgó, teljes szívből fakadó imák hangzottak el Isten dicső-

ségére, hogy még szabadon megerősíthetjük elhívásunkat és döntésünket.

A program és a megbeszélések célja az volt, hogy növekedjünk „a kegyelemben és a mi Urunknak és megtartó Jézus Krisztusunknak ismeretében” (2Pt 3:18), és eljussunk „az Isten Fiában való hitnek és az Ő megismerésének egységére, érett férfúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére... Az igazságot követvén szeretetben, mindenestől fogva nevedjünk Abban, aki a fej, a Krisztusban” (Eféz 4:13-15). További célja pedig felfrissíteni bennünk az advent reménység iránti lelkületet és lelkesedést, hogy felkészülhessünk minden idők legmagasabb eseményére, „Jézus Krisztusunknak dicsősége megjelenésére” (Tit 2:13).

Az ünnepi megnyitó után részt vettünk az esti áhítaton, melynek során képzeletbeli utazást tettünk Jónással együtt. Az áhítatot tartó Traian Aldea testvér párhuzamot vont ténélünk és a megváltási terv között: teremtés, bűnbeesés, megváltás és helyreállítás a missziómunka érdekében. Az esti áhítat után tapasztalatok hangzottak el. A reggeli áhítatra a reggeli elfogyasztása előtt került sor.

Másnap napsütésre ébredtünk, és Brassó Poianára kirándultunk. A délután első felében Forray Lázár testvérünk a Lk 21:25-28 verseiben leírt apokaliptikus próféciaiból kiindulva megosztotta velünk néhány gondolatát a jövőre, az egyház állapotára, annak küldetésére, valamint a tudomány és a vallás közötti kapcsolatra vonatkozóan. Íme, beszédének összefoglalása:

A. A vég néhány jele: az ember elidegenedése és magányossá válása, a társadalmi polarizáció, a dolgok viszonytalansága, az élet bizonytalansága, a szekularizmus és a fundamentalizmus együttélése.

B. Néhány közvetett bizonyíték: a természet romlott állapota, ökumenizmus (hamis egyesülés), világkormány megalakítása, migráció, Európa iszlamizálódása.

C. A jövővel kapcsolatosan: a családi élet hanyatlása (erkölcstelenség), a tudomány életet meghosszabbító próbálkozásai (genetikai beavatkozások, klónozás), a technika látványos fejlődése (mesterséges intelligencia, robottechnika, a mesterséges intelligencia lázadása, kibernetikai háború), a világ szuperhatalmai.

D. Bibliai prófécia: rostálás, ébredés, késői eső, hangos kiáltás, a kegyelem lezárása.

A továbbiakban különleges meghívottunk, Vlad Bogdan testvér, a Dél-Erdélyi Egyházterület kincstárnoka beszélt a keresztény közösségről: eredetéről (Mózes 1. és 2. könyve), a közösség kereteiről (1Jn 1-3), annak tartalmáról (Mt 12:46,50), a közösséget alkotók jelleméről (Eféz 4:31-32; Kol 3:13-15), a közösség céljáról (Mt 5:16), valamint az igazi keresztény közösség példájáról – Krisztus és a tanítványok közösségéről. Az Istennel ápoltság eredményezi az embertársakkal ápoltságot, és fejleszti azt (1Jn 1:7). Sátán azonban meghamisította a közösség fogalmát, és a „csak az egyformák tarthatnak össze” elvet hangoztatja.

Az egészség kérdésének fenntartott napon nagy örömkre szolgált, hogy eljött közénk Vaceslav Coscodan testvér, a Podiși-i Egészségközpont orvosa. Az egészségügyi reformmal kapcsolatos személyes tapasztalatát meghallgatva közelebről is megismerhettük őt. Végül néhány ihletett idézettel hangsúlyozta az egészség fontosságát.

1. „A kegyességben való növekedéshez, s a nyugodt természet elnyeréséhez tartjuk elengedhetetlennek a test egészségét” (*Bizonyságtételek*, 9. köt., 159. o.).

2. „A jellem fejlesztése a legfontosabb feladat, amelyet valaha is emberre bízta, és sohasem volt égetőbb igény, szükség erre, mint most!” (*Előttem az élet*, 225. o.).

3. „Testi egészsége, és becsületes jelleme mellett szerezzen magas fokú irodalmi műveltséget is!” (*Előttem az élet*, 278. o.).

4. „Egészségünket ugyanolyan hűségesen kell őriznünk, mint jellemünket” (*Előttem az élet*, 195. o.).

5. „Lehetetlenség megdicsőítenünk Istent életünk törvényeit megromtva... Kötelességünk megtanulni, hogyan őrizzük meg testünket a lehető legegészségesebb állapotban, és szent kötelességünk az Isten által kegyelmesen adott világszágban élni” (*Étrendi és táplálkozási tanácsok*, 44. o.).

6. „Aki mértéktelenül és meggondolás nélkül táplálkoznak és dolgoznak, azok beszédükben is meggondolatlanok... A mértéktelenség bűne – akár túl gyakori vagy sok evésről, akár egészségtelen ételek fogyasztásáról legyen szó – tönkreteszi az emésztőszervek működését, hatással van az agyra, ezáltal megromítja az ítélőképességet, és gátolja a józan, nyugodt, egészséges gondolkodást és cselekvést” (*Gyermeknevelés*, 398. o.).

Az előadás után beszélgetést folytattunk az egészségtelen, feldolgozott, finomított ételekről, az egészségtelen italokról, a túlzott só- és cukorfogyasztásról, a telített zsírokról, az étkezések közötti falatozásról, a koleszterin okozta problémákról (a koleszterin táplálja a rákos sejteket, krónikus hátfájást okoz, stb.), a csontritkulásról (kalcium-vesztésről, túlzott só bevitelről, szedentáris életmódról), a mozgás szükségességéről, a B-12 vitaminról, szív- és érrendszeri betegségről, cukorbetegségről, elhízásról.

Emilian Niculescu testvér bemutatta a legnehezebben megtanulható leckét, a kereszténység lényegét: az alázatot. Mit jelent a Biblia szerint az alázat? Gal 6:3 – semminek lenni; 1Kor 15:8-9 – elismerni, hogy minden, ami vagyok és amim van, Istentől származik. Ékesszóló példa Mózes élete: 40 évre volt szüksége, hogy Midián pusztájában megtanulja ezt a leckét. Izrael népének szintén 40 év kellett, hogy megtanulja az alázatot (5Móz 8:2). Jézus Krisztus felszólít, hogy tanuljunk meg tőle az igazi alázatot (Mt 11:28-29).

Szombatkezdéskor Emil Jigău testvér, az Unió kincstárnoka beszélt a Teremtő és az alkotása közötti kapcsolatról. A 23. zsoltárt elemezve bemutatta a Pásztor és a juh kapcsolatát, de nem mint egy hiperbolát, hanem mint egy metaforát, amely egyaránt jelen van mind az Ó-, mind pedig az Új-testamentumban, és amelyet maga Jézus Krisztus magyaráz meg Jn 10. fejezetében, illetve Lk 15:1-7 verseiben.

A szombati istentiszteleten az elmélkedés központjában Ésa 42:3 verse állt. George Părlitu testvér, az Unió titkára összetört nádnak nevezte a bűn rabságában élő ember lelki-

állapotát, akit a különböző szenvedélyek elszakítanak Istentől, ezért elkeseredik és elcsügged. Történhet-e még valami jó az ilyen ember életében? Meg lehet-e még őt menteni? Hogyan? Lásd Péter esetét (Lk 22:31-34, 54-62; Jn 21:15-19), az elveszett juhót (Lk 15:1-7), a tékozló fiút (Lk 15:11-32) – az elveszett fiút, akit szeretettel fogadtak vissza. Hogyan képviseljük azt, Aki annyira szeret bennünket?

A szombatünneplést zenei programmal zártuk, mely során régi és új advent himnuszok hangzottak el, és különféle hangszeres zenét meg verseket hallgathattunk.

Bárcsak ahhoz a nemzedékhez tartoznánk, amely az isteni szeretetet és az igazi keresztény értékeket adja tovább, és amelynek a munkája eredményeképpen felkészülhet egy nép az Úr fogadására. Szerettünk volna eleget tenni a nagy misszióparancsnak, elvinni az evangéliumot „minden teremtménynek”, szolgálni Istent és embereket teljes erőnkől, hogy jellemünk kialakulhasson a menny számára.

A még hátralevő rövid időben szeretnénk felöltözni „Isten teljes fegyverzetét”, tapasztalatainkat egybefonni az erővel, hatalommal, szeretettel és a szent lelkesedéssel, s az „üdvösség sisakját” viselve, derekainkat felövezve „igazlelkűséggel”, az „igazság mellvasával”, lábainkra pedig felöltve a „békesség evangéliumának készségét” és a „hit pajzsát”, Urunkkal együtt győzelmet arathassunk. Mienk a Jel 3:21 versében található ígéret: „Aki győz, megadom annak, hogy az én királyiságomban üljön velem, amint én is győztem és ültem az én Atyámmal az ő királyiságomban.” ■

KÖZÖSSÉG ÉS HÁLALELKÜLET TITI PÂRVAN

Titi Pârvan, nyugdíjas lelkipásztor,
az Adventista Nyugdíjas Lelkipásztorok Egyesületének elnöke

KRISZTUS TANÚI CSITTSZENTIVÁNON

AZ EGYHÁZ AZ ÚR SZOLGALATÁBAN SZÁSZ ERNŐ

JÉZUS ELVEGYÜLT AZ EMBEREK KÖZÖTT, ÉS OTT KERESTE MEG ŐKET, AHOL VOLTAK.

csittszentiván a Maros lapályán, Marosvásárhelytől délnyugatra fekszik. A faluról a krónikák 1303-ban tesznek először említést. Jelenleg a lakosság száma 1370 fő, és ennek 88%-a magyar nemzetiségű. A faluban 1914-ben szervezték meg az adventista gyülekezetet, amelynek jelenleg 110 megkeresztelt tagja van. Az alábbiakban a gyülekezet életéből, illetve missziós tevékenységéről osztunk meg néhány mozzanatot.

VAKÁCIÓS BIBLIAISKOLA

Immár hagyomány, hogy minden nyáron a falu gyermekei – vallási hovatartozástól függetlenül – sereglenek az adventista imaházba, hogy részt vegyenek a Vakációs Bibliaiskola rendezvényein. Jézus parancsa, hogy „engedjétek hozzám jönni a kisgyermekeket” – ez készítet az esemény évenkénti megszervezésére. Az idén a „Jézus a barátom” mottó égisze alatt tartottuk a foglalkozásokat augusztus 12. és 17. között, naponta 10-től 13 óráig. Habár a gyülekezetben kevesebb, mint 10 gyermek van, Istennek hála, több mint 100 gyermek regisztrált a rendezvényre. A változatos program Biblia-tanulást, közös éneklést, tanulságos történeteket, társas játékokat, kézimunkázást és étkezést foglalt magába. A jó hangulatú program megvalósításáért Bartus Katalin és Boda Emőke vezetők feleltek, áldozatos munkájukat lelkes csapat támogatta, továbbá közreműködött Ferencz Z. Botond teológus hallgató, valamint a gyülekezet lelkipásztora.

Öröm volt szombaton délután a zsúfolásig telt teremben a Vakációs Bibliaiskolát látogató gyermekek lelkes programját hallgatni. Szülők és nagyszülők is elkísérték

a gyermekeket. Az eseményt jó hangulatú közös étkezés zárta. A rendezvény anyagi támogatója a mezőpaniti Polgármesteri Hivatal, az Egyházterület és a gyülekezet volt. A téli evangelizációs sorozat alatt az ifjúsági teremben tartjuk majd a „téli” Vakációs Bibliaiskolát.

CSITTSZENTIVÁNI ŐSZI FESZTIVÁL

A falu szervezésében ősszel sor került a háromnapos Csittszentiváni Őszi Fesztiválra. Jézus elvegyült az emberek között, és ott kereste meg őket, ahol voltak. Ez a krisztusi példa készítette a gyülekezet énekkarát és lelkipásztorát, hogy az idén is elfogadva a meghívást, a falu közepén felállított szabadtéri színpadon – még mielőtt a múltató hangulat elkezdődött volna – énekek, költemények és az Ige által tegyen biznyságot az Úr Jézusról. Az egyórás programra szeptember 27-én, vasárnap kora délután került sor, „Jöjjön el a te országod!” címmel. Az Úr Jézus áldozatára és dicsőséges második eljövételére irányítottuk a figyelmet, abban a reményben, hogy a szívekben a Szentlélek gyümölcsöt érlel a maga idejében.

ŐSZI HÁLAADÁS AZ IMAHÁZBAN

Az idén is megáldotta az Úr kezünk munkáját. Esőt, napsugarat küldött és termést adott a mezőn. Isten iránti hálából a gyülekezet október utolsó szombatján hálaadó napot tartott. Péntek este az ifjúsági kórus, délelőtt a gyermekek, délután pedig a „nagy kar” szolgálata magasztalta Istent költemények, próza, biznyságtevés, énekek és zene-szolgálat által. Minden szív azt dobogta, hogy „nagyok az Úr cselekedetei; kívánatosak mindazoknak, akik gyönyörködnek azokban” (Zsoltárok 111:2).

Istené legyen a dicsőség mindenért, amit megvalósított gyülekezetünkben. Nagy munka áll előttünk, amihez a Szentlélek lelkesítő erejére van szükségünk. ■

Szász Ernő, a csittszentiváni gyülekezet lelkipásztora

PÉTER LÉTRÁJA – PÉTER HANGSORA

„Ugyanerre pedig teljes igyekezetet is fordítván, a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, a tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig türelmet, a türelés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet. Mert ha ezek megvannak és gyarapodnak bennetek, nem tesznek titeket hivalkodókká, sem gyümölcstelenekké a mi Urunk Jézus Krisztus megismerésére nézve. Mert akiben ezek nincsenek meg, az vak, rövidlátó, elfelejtkezvén a régi bűneiből való megtisztulásáról.” (2Pt 1:5-9)

A fenti felsorolást – amelyben megfigyelhető a keresztény élet nélkülözhetetlen nyolc elemének egybefonódása – a Biblia olvasói a „Péter létrája” metaforikus megnevezéséről is ismerik. Az igazságszaksz előtti és utáni szövegeket olvasva megállapíthatjuk, hogy ez a létra az Isten-ismeret szilárd alapjára támaszkodik. Erről beszél a 3. vers: „Mivelhogy az ő isteni ereje mindennel megajándékozott minket, ami az életre és kegyességre való, annak megismerése által, aki minket a saját dicsőségével és hatalmával elhívott”. Ugyanakkor ebből kiindulva halad felfelé, egészen a Jézus Krisztus „teljes ismeretig”.

Elemezzük, hogy a szöveg milyen módszereket ajánl a felfelé haladáshoz. Érthető úgy is, hogy egyik fokról a másikra kell lépni. Viszont a szövegben itt a „ragasszatok” cselekvő ige található (Cornilescu: „egyesítetek”; King James – „adjatok hozzá”), ami azt sugallja, hogy ezt a folyamatot nem az egyik fokról a másikra való lépésként kell érteni. Az előbbi fokról egyáltalán nem kell lemondani, ahogy a létrán járva elhagyjuk az alsóbb fokokat, hanem itt nyolc egymást követő elem egységét kell értenünk. Ennek alapján tehát a **hit** mellé csatoljunk **cselekedetet** (az eredeti szövegben az *erényes cselekedet* kifejezés található), mivel Jakab apostol szerint holt az a hit, amely csak elméleti síkon marad, és nem valósul meg konkrét cselekedetekben. Az elmélet és a gyakorlat eme összefonódásából kell, hogy megjelenjen a **tudomány**. Csak az a tudomány hiteles, szilárd és meggyőző, amely e két pillérré támaszkodik – az elméletre és a gyakorlatra.

Az első három elem elsajátításából nyert győzelmeknek előbb a személyes életben kell alkal-

mazást nyerniük az önuralom (*mértékletesség*) révén, az ésszerű és felelősségteljes testi, intellektuális és erkölcsi magatartásunkban. Továbbá meg van említve a türelem, mint a körülöttünk levő világgal szembeni védekező mechanizmus, mivel a bűn, az igazságtalanság ellenséges környezetében élünk, és meg kell tanulnunk tűrni. Viszont ezt a türelmet semmiképp sem a gyávaság, gyengeség és tétlenség jellemzi, hanem a **kegyesség**, vagyis egy olyan magatartás, amely odafigyel az isteni elvárásokra. Végül pedig két, egymással rokoni kapcsolatban álló erény van megemlítve: az **atyafiakhoz való hajlandóság** („filadelfia” – vagyis az embertársak iránti szeretet), amit ki kell terjeszteni az „agapé”, vagyis az **emberek iránti szeretetre**.

A Péter létráját alkotó nyolc elem a zenei hangsorhoz is hasonlítható – például az alsó dótól a felső dóig. A szövegben is feltűnik a testvéri szeretet, aminek fel kell nőnie az emberek iránti szeretet szintjére. A zenei hangsor nyolc hangját lehet külön-külön, és lehet egymást követően is énekelni, viszont akkor hangzik igazán szépen, amikor az Ige alapján „egyesítjük”, vagy „ragasztjuk össze”, azaz, amikor az egyidejű vagy az egymást követő „hangokból” olyan harmónia alakul ki, mint egy dallamos és magasztos zenei partitúrában. A zenei hangok mindig ugyanazok maradnak, viszont a harmonizálás minden esetben más, és ezzel egy új szerzemény megszületését teszi lehetővé – természetesen lelki állapotunktól és a környezetunktől függően.

Ugyanez érvényes Péter létrájának nyolc elemére is: „előadhatjuk” külön-külön, vagy egymást követően is, viszont a keresztény élet igazi művészi voltát és szépségét az adja, hogy az összes elem egy időben és összhangban „szólal meg”. Ez lesz a mi egyedi zenei szerzeményünk. De ne feledjük, hogy a műnek három betűt kell tartalmaznia – akár leírva, akár íratlanul –, amint a híres zeneszerző, J. S. Bach műveiben is: SDG, azaz Soli Deo Gloria! És akkor Péter létrájából Péter hangsora lesz. ■

Emilian Niculescu, nyugdíjas lelkipásztor

**LÉLKI
HARMONIA
EMILIAN
NICULESCU**

**A KERESZTÉNY ÉLET
IGAZI MŰVÉSZI
VOLTÁT ÉS SZÉP-
SÉGÉT AZ ADJA,
HOGY AZ ÖSSZES
ELEM EGY IDŐBEN
ÉS ÖSSZHANGBAN
„SZÓLAL MEG”.**

A KERESZTÉNYEK PSZICHOLÓGIAI ERŐFORRÁSA ÉS TÁMPONTJA – A BIBLIA

A „pszichológia” szó eredetével kapcsolatosan tudjuk, hogy a kifejezés a lélekre utaló „psziché” szótóból származik. A „pszichológia” kifejezés, mely 1524-ben született meg, szerkezeti szempontból szó szerint a lélektant jelenti. Eredetileg a pneumatológia egyik ágára, a lelki lények tudományára utalt. A pszichológia és a vallás közötti kapcsolat fellelhető az ókori keleti hagyományokban is (Brennan, 1994¹; Kao és Sinha, 1997²). Később, 1879-ben, amikor Wundt megalapította Lipcsében az első pszichológiai laboratóriumot, a pszichológia eltávolodott a filozófiától és a vallástól, és ekkortól kezdték „tudomány”-nak nevezni. A tizenkilencedik század vége felé úttörő munkát végző híres pszichológusok némelyike (Leuba, 1896; Starbuck, 1897) írt néhány befolyásos cikket az akkori pszichológiai-vallási összefüggésekről... Mindezek mellett, és a különböző tényezők miatt... a pszichológia és vallás kapcsolata már a huszadik század kezdetétől fogva hosszú évekre megszakadt.³ Hivatkozhatunk különféle okokra, amelyek megalapozottnak tűnnek, viszont nyilvánvaló, hogy „valamely elenség cselekedte ezt” (Mt 13:28), hogy az embereket el lehessen távolítani Jézus Krisztustól, a gyógyulás és az élet Forrásától, hiszen csak Ő adhat nyugalmat és egészséget a megfáradtagnak és megterhelteknek (Mt 11:28-30). Ennek a kimondhatatlan nagy áldásnak az elfogadására bátorít bennünket Krisztus a Bibliában, mivel az Írások Órája beszélnek (Jn 5:39). A Szentlélek és a Krisztusba vetett hit által nyerjük el azokat a pszichológiai és lelki áldásokat, amelyekre szükségünk van (Kol 2:10).

Paradigmaváltás a tudományos módszertanban

A szekuláris pszichológiára alapuló tudományos módszertan hatékonyságát általánosságban elemezve Van Leeuwen megkérdőjelezi azoknak a tudományos módszereknek a legitimitását, amelyek kizárják Istent a kutatásból, és amelyeknek célja az emberi magatartás és gondolkodás tanulmányozása és megismerése. Érvelése szerint ugyanezeket a kutatási módszereket használják a fizikusok, vegyészek és biológusok is az élettelen, szubhumán világ kutatásában. Ennek következtében tehát – állítja – a mai pszichológiában paradigmaváltásra van szükség.⁴

Ilyen kontextusban tehát a pszichológiát kutatók kezdtek rájönni, hogy az ember több a gépezeteknél vagy az állatoknál, s ezzel kétségbe vonták a szigorú determinizmust, az ok-okozat összefüggéseket. Elismerik, hogy

az ember rendelkezik választási-, motivációs-, erkölcsi- és lényének lelki dimenzióját érintő szabadsággal. Sőt, mi több, a pszichológusok kezdik felfedezni a bűn, valamint a lelkiismeret kérdését, és elismerik, hogy ezek a tényezők szoros kapcsolatban állnak az értelmi egészséggel.⁵ Az igazság minden egyes kutatási területen úgy működik, hogy azt az igazság Lelke fokozatosan kinyilatkoztatja, „mint a hajnal világossága, mely minél tovább halad, annál világosabb lesz, a teljes délig” (Péld 4:18).

Ariel A. Roth a „Știința îl descoperă pe Dumnezeu” (*A tudomány kinyilatkoztatja Istent*) című könyvében írja, hogy „több mint fél évszázada egy olyan csodálatra méltó elvet hirdetnek, amely kétségbe vonja a tudomány és Isten közötti feltételezett ellentétet. E tézis szerint a tudomány fejlődése a nyugati világban jobbra a zsidó-keresztény kontextusnak köszönhető. Más szóval, Isten és a tudomány nem két külön világ, hanem ellenkezőleg: a tudomány a Bibliában leírt Istennek köszönheti eredetét. Ezt az elvet számos híres tudós vallja magáénak.”⁶ Nyilvánvaló tehát, hogy „az Úr ad bölcsességet, az ő szájából tudomány és értelem származik” (Péld 2:6). Olyan tudományt és megértést, amilyent adott Dánielnek és társainak Babilonban (Dán 11:17).

Sátán és a pszichológia

Mint tudjuk, a Jézus Krisztus és Sátán között dúló nagy küzdelem közepette élünk, az örökre megváltottak és az Ördög, valamint angyalai által készített örök tűzben örökre elvesztek között (Mt 25:41). Hatalmas következményei vannak ennek az elménk szintjén zajló küzdelemnek. Erről beszél Ellen G. White is: „Sátán évezredek óta kísérletezik az értelem törvényszerűségeivel, és megtanulta jól kiismerni azokat. Az utolsó napokban fondorlattal összekapcsolja az ember értelmét a magáéval, átítatva azt gondolataival. S oly ügyesen végzi ezt, hogy irányításának elfogadói nem tudják: kénye-kedvére vezeti őket. A nagy ámító úgy reméli megzavarni a férfiak és nők értelmét, hogy egyedül az ő hangját fogják hallani.”⁷ Az emberiség egyre inkább elismeri, hogy erkölcsi és kapcsolati zűrzavar korát éli, és mindez a Gonosz munkálkodásának a következménye. Mivel Sátán évszázadokon át tanulmányozta az emberi elmét, és kísérleteket végzett annak tulajdonságaival, ezért nagyon jól ért a pszichológiához, és eléggé ismeri az embert ahhoz, hogy nyilvánvaló célját véghez vihesse, és megrontsa, tönkretegy elméjét.

Ilyen értelemben figyelmeztet Ellen G. White: „Manapság, amikor a kételkedés és hitetlenség oly gyakran tudományos öltözékben jelenik meg, őrizkedjünk minden vonalon. Hatalmas ellenfelünk minden eszközzel ezeket ámit el, és kénye-kedve szerint vezet fogságba. Rémitő módon kihasználja az értelmet érintő tudományokat. Kígyóként, észrevétlenül beoson, megrontja az Isten munkáját. Sátán megpróbálja a tudományokon keresztül foglyul ejteni az embert. A koponya alkattanon, a lélektanon és büvölésen át egyenesen a mi nemzedékünket ostromolja, s azzal az erővel ügyködik, mely a próbaidő végéhez közeli erőfeszítéseit jellemzi. Ezek értelmét mérgezte meg és vezette ily módon hűtlenségre.”⁸

Nyilvánvaló módon a pszichológia igaz és értékes dolgokat is állít. Erről olvashatjuk a Prófétaság Lelkének írásában a következőket: „Nagyon magasztalják az értelemmel foglalkozó tudományokat. Megvan azoknak a maguk helye.”⁹ De hol van a jogos helye a pszichológiának mint tudománynak? Az őt megillető helyet nyilvánvalóan az emberi, folyamatosan javításra szoruló korlátok elismerése jelenti, valamint az, hogy az embernek folyamatosan hódolnia kell Istennek, Aki saját képmására teremtette őt, és Aki képes kegyelme, valamint a Jézus Krisztusban megvalósított megváltása által visszavezetni őt kezdeti állapotába (Eféz 1:7). Az egyetlen megbízható, abszolút támpont annak meghatározására, hogy mi jogos és mi nem a pszichológia területén, csak a Biblia, mivel isteni ihletésre íródott (2Tim 3:16-17), és „Isten akarátának tévedhetetlen kinyilatkoztatása. Ez a jellem mértékadója, a tapasztalatok próbája.”¹⁰

A Biblia a keresztény ember pszichológiai erőforrása és támpontja

Korunk prófétája, Ellen G. White érthetően mondja: „A lélektan igazi elvei megtalálhatók a Szentírásban. Az ember nem ismeri tulajdon értékét. Megtérten ösztönzése szerint cselekszik, mivel nem tekint Jézusra, hite Szerzőjére és Bevezetőjére.”¹¹ A Biblia a Szentlélek vezetése révén mutatja be a pszichológia igazi elveit úgy, hogy a középontba Jézus Krisztust, a Nagy Orvost helyezi.

Elsősorban a megbocsátásról és az isteni parancsolatok áthágása okozta bűntudat romboló terhe alól való felszabadításról van szó. A Máté 9. fejezetében említett gutaütött ember meggyógyításával kapcsolatosan, a pszichológiai problémák testi egészségre gyakorolt hatására utalva írja Ellen G. White: „A gutaütött Krisztusban megtalálta mind lelkének, mind testének gyógyulását. Lelki-leg kellett meggyógyulnia, mielőtt értékelni tudta

testi egészségét. A gutaütött testének meggyógyítása előtt lelkiismeretén kellett könnyíteni, és lelkét a bűntől megtisztítani. Ezt a leckét nem szabad figyelmen kívül hagyjunk. A gutaütöthöz hasonlóan fizikai betegségtől szenvedők ezrei sóvárognak ma erre az üzenetre: »Megbocsáttattak a te bűneid«. Betegségük oka a bűntelher a maga nyugtalanságával és kielégítetlen vágyaival. Csak akkor könnyebülhetnek meg, ha a lélek Orvosához fordulnak. Az a békesség, amit csakis Ő adhat, megeleveníti lelküket, és meggyógyítja testüket.”¹²

Másodsorban a Szentlélek arra tanít meg bennünket, hogyan őrizzük meg egészségben az elménket: „A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme; jó belátása van mindenkinek, aki ezt gyakorolja; annak dicsérete megmarad mindvégig” (Zsolt 111:10). „Az irgalmasság és igazság ne hagyjanak el téged... Így nyersz kedvességet és jó értelmet Istennek és embernek szemei előtt” (Péld 3:3-4).

A pszichológia mint tudomány felkínálhatja az igazi pszichológiai elvek értékes magyarázatát, és feltárja azokat a valós problémákat és megoldásokat, amelyekkel az emberi lélek szembe-sül. Azonban az igazi, biztos alapot szolgáltató elvek, amelyek a lélek belső zavarainak hatékony kezelését szolgálják, csak Isten Igéjében található meg, mely „élő és ható, és élesebb minden kétélű fegyvernél, és elhat a szívnek és léleknek, az ízeknek és a velőknek megoszlásáig, és megítéli a gondolatokat és a szívnek indulatait” (Zsid 4:12). ■

Liviu Văduva, lelkipásztor, Munténiai Egyházterület

A SZENTÍRÁS MINT TÁMPONT LIVIU VĂDUVA

A BIBLIA AZ EGYETLEN
MEGBÍZHATÓ, ABSZOLÚT
TÁMPONT ANNAK
MEGHATÁROZÁSÁRA,
HOGY MI JOGOS ÉS
MI NEM A PSZICHOLÓGIA
TERÜLETÉN.

1. Brennan, J. *History and Systems of Psychology* (4th ed.) New Jersey: Prentice Hall, 1994, Amber Haque, *Interface of psychology and religion: Trends and developments*. Counseling Psychology Quarterly, 2001, 1. o.
2. Kao, S.R. & Sinha, D. (1997) Asian Perspectives on Psychology. New Delhi: Sage Publications, Amber Haque, *Interface of Psychology and Religion: Trends and Developments*. Counseling Psychology Quarterly, 2001, 1. o.
3. Amber Haque, *Interface of Psychology and Religion: Trends and Developments*. Counseling Psychology Quarterly, 2001, 1. o.
4. Sorin Săndulache, Consiliere și Psihoterapie Pastorală, Editura Institutului Teologic Adventist, Cernica 2006, 30. o.
5. Uo.
6. Ariel A. Roth, *Știința Îl descoperă pe Dumnezeu*, Editura Viață și Sănătate, 2016, 32. o.
7. Ellen G. White, *Értelem, jellem, egyéniség*, 1. köt., 18. o.
8. Ellen G. White, *Értelem, jellem, egyéniség*, 1. köt., 19. o.
9. Ellen G. White, *Értelem, jellem, egyéniség*, 1. köt., 20. o.
10. <http://adventista.hu/kik-az-adventistak/hitelveink/a-szentiras>
11. Ellen G. White, *Értelem, jellem, egyéniség*, 1. köt., 10. o.
12. Ellen G. White, *A nagy Orvos lányomán*, 77. o.

FOGADJ ÖRÖKBE EGY ÖRMÉNY VAGY GRÚZ LELKIPÁSZTORT A ROMÁNIAI EGYHÁZ BÁRKÁJÁBA

Kétézertizennyolcban romániai lelkipásztorok Grúziában és Örményországban tartottak evangelizációs sorozatokat. Ennek eredményeképpen a 2019 februárja és júliusa közötti időszakban a Munténiai Egyházterület Külmissziós Osztálya elindította a „Fogadj örökbe egy örmény vagy grúz lelkipásztort” elnevezésű programot. A projekt a többi egyházterülettel, valamint az Unióval közösen valósulhatott meg.

Közel 100 esztendővel ezelőtt Constantin Tolici lelkész madagaszkári misszióútra indult. Csodálatra méltó, hogy a romániai egyháznak ma van egy külmissziós osztálya, ami nem csupán az advent pionírok emléke előtt tisztel, hanem mennyei eszközként is szolgál. Ahogy az énekünk is mondja: „Ma Jézus hangja sürgetőn szól, hogy mi is hívjuk azt, ki távol.” Mi lett volna, ha az Oroszországban élő német nemzetiségű adventisták elkerülték volna a konstancai „Viile Noi” imaházat, vagy ha a katolikus papból adventista misszionáriussá lett Mihail Belina Czechowski nem járt volna Pitești városában? Isten biztos, hogy talált volna másvalakit helyettük, viszont ők is és mi is veszítettünk volna valamit a kezdeti áldásokból. Az alábbiakban grúzai és örményországi lelkipásztorok – a program hasznélvezői – benyomásait tolmácsoljuk.

**CSODÁLATRA
MÉLTÓ, HOGY
A ROMÁNIAI EGY-
HÁZNAK MA VAN
EGY KÜLMISZ-
SZIÓS OSZTÁLYA,
AMI NEM CSUPÁN
AZ ADVENT PIO-
NÍROK EMLÉKE
ELŐTT TISZTELEG,
HANEM MENNYEI
ESZKÖZKÉNT
IS SZOLGÁL.**

1. Daniel Nițulescu: Miként értékeli tiznapos romániai látogatását? **Hovhannes Gevorgyan,** adventista lelkipásztor (Alverdi, Örményország). **A Moldvai Egyházterülethez tartozó Onești városában tevékenykedett.**

Az iskolában tanultam néhány dolgot Romániáról és a lakosságáról. Február végén és március első felében egy kiváló emberekből álló, vendégszerető nemzetet volt lehetőségem megismerni. Mély hatással volt rám Bukarest óvárosa, de Jászvásár és Bákó is. Az időm nagy részét egy kisvárosban, Onești-en töltöttem, ahol hittestvéreim meleg szeretettel fogadtak. A vendégszeretet az örmény és a román nemzet közös jellemvonása. Șandru Ciprian helyi lelkésszel fedeztem fel a romániai missziós és evangelizációs tevékenységeket. Le vagyok nyűgözve az önök oktatási rendszerétől, a Sola Scriptura-központoktól és a Speranța televízióadótól! Az az érzésem, hogy mindezeket isteni gondviselés segíti összhangban működni. Máris vágyom vissza hozzátok, adventista testvéreim! Nagyon szép emlékekkel térek haza, amelyekre szívesen gondolok vissza. Megkérlek, hogy imádkozzunk egymásért!

2. Daniel Nițulescu: Milyen volt a romániai tapasztalatcsere?

Vigen Grace Nanagulyan jereváni (Örményország) adventista lelkipásztor. **A bukaresti Ștefan Demetrescu Liceum kerületében tevékenykedett.**

Mélyen meghatott mindaz, amit a romániai Adventista Egyházban láttam. Odaszentelt életű, fiatal, tevékeny lelkipásztorokkal találkoztam, részt vettem például a Georget Pirlitu lelkész által vezetett dinamikus, ösztönző evangelizáción. A Romániában töltött 11 nap alatt különleges fogadtatásban részesültem Mădălin Avramescu lelkipásztor családjában. Örömmre szolgált továbbá, hogy részt vehettem a Ștefan Demetrescu Liceum különböző tevékenységein, a diákokkal és a tanárokkal együtt.

Ezek a lelki gyarapodást előmozdító tapasztalatok a románok és örmények közötti barátság kezdetét jelentik, amit szeretnénk egy örökkévalóságon át ápolni.

3. Daniel Nițulescu: Hogyan értékeli romániai látogatását?

Boris Charaia lelkipásztor (Thilisi, Grúzia). A tapasztalatsere idején Boris Charaia az Uniónál, illetve a Munténiai Egyházterület keretében tevékenykedett.

Számomra feledhetetlen tapasztalat volt meglátogatni ezt a szép országot, Romániát. Ihletést és ösztönzést jelent a grúziai adventista infrastruktúra számára az, ahogyan Isten a romániai egyházban munkálkodik. Istené a dicsőség azért is, hogy hangsúlyt fektettek az egészséges életmódra és az oktatásra, továbbá dicsőre méltó az áldozatkészségetek is, valamint az, ahogyan eleget tesznek elhívásotoknak. A munka ezen áldo-

zatkész karjai által Isten újjáteremti képmását az emberben, és visszaadja méltóságát, függetlenül attól, hogy szegény, kábítószerfüggő vagy kapcsolati válságot átélő emberekről van szó. Megfigyeltem, hogy Romániában a gyülekezet nagyon fontos szerepet játszik az egyház életében. Nagyra értékelem a helyi közösségeknek a társadalom érdekében végzett szolgálatát. Azért imádkozom, hogy szolgálatunk a társadalomban készítse fel a népet Jézus Urunk visszajövetelére.

4. Daniel Nițulescu: Milyen benyomásokkal távozik tíznapos romániai látogatása után?

Grigol Tsamalashvili lelkipásztor a grúziai Batumi városában. A tapasztalatsere során az Uniónál, illetve a Munténiai Egyházterület keretében tevékenykedett.

Olyan országból jöttem, ahol az adventizmus a túlélésért küzd (Grúziában hozzávetőleg 400 adventista él). Ezért egyfelől ez a látogatás ihletést nyújtott, másfelől pedig elkeserített. Többletöztönzést és inspirációt nyertem, látván azt, hogy romániai adventisták egész nemzedékei építették fel azt, ami ma az egyházban és azon kívül van, vagyis a működőképes missziós rendszert. Meg kell említenem az adventizmus lényegét, a vendégszeretet lelkületét is, amelyről teljes mértékben megbizonyosodhatam. De valamelyest elkeseredem, ha arra gondolok, hogy a grúziai egyház mennyire távol áll még ettől. Még nagyon sok a tennivalónk!

Daniel Nițulescu: Tudom, hogy megtérése és lelkesi elhívása hátterében csodálatos tapasztalat rejlik. Kérem, mesélje el röviden.

Grigol Tsamalashvili: Amikor 1995-ben eldöntöttem, hogy követem az Úr Jézust, a grúziai Külügyminisztériumban dolgoztam diplomataként. Nagy kihívást jelentett a szombat megtartása. A főnökeimet igencsak zavarta a döntésem, és valósággal köteleztek, hogy dolgozzam szombaton. Isten csodálatosan közbelépett, úgy, ahogyan csak Ő teheti meg, és segített még a nehéz időszakban is hűségesnek maradnom. Olyan áldásokban részesített, amiről senki sem gondolta volna, hogy megtörténhet. Amikor megtagadtam a szombati munkát, és az összes munkatársam meg volt győződve, hogy véget ért a diplomáciai karrierem, Isten úgy áldott meg, ahogyan annakidején Dánielt is. Alig 25 évesen lettem a Genfben székelő ENSZ és más nemzetközi szervezetek grúziai állandó nagykövete. Hihetetlennek tűnt, hogy éppen engem bíztak meg ezzel a magas tisztséggel. De Isten velem volt mindenben, mint ahogy Józseffel és Dániellel is. Idővel megfogant bennem

**A MISSZIÓ
„JOBBJAN”
DANIEL
NIȚULESCU**

**GRÚZ NYELVEN
A „FORDULJ JOBBRA”
KIFEJEZÉS JELENTÉSE:
„NYERNI FOGSZ”;
A „FORDULJ BALRA”
KIJELENTÉSÉ PEDIG:
„VESZÍTENI FOGSZ”.**

a vágy, hogy az életemet még inkább Istennek szenteljem. Miután meglátogattam Észak-Olaszországban a Valdenses völgyét, azt a hegyes vidéket, ahol a valdensesek a pápai üldözés ellenére, életük árán is megőrizték hitüket, eldöntöttem, hogy lelkipásztor leszek. Néhány hónapnyi tárgyalás kezdődött a kormány képviselőivel, és végül jóváhagyták a távozásomat. A Zaokszki Teológiai Szemináriumon végeztem a tanulmányaimat, majd elkezdtem a lelkészi munkát Grúziában. Isten kegyelméből jelenleg a Fekete-tenger partján levő Batumiban végzek lelkipásztori szolgálatot. Emellett a Szombatskolai Tanulmányok, valamint különböző nyomtatványok fordítójaként és szerkesztőjeként is dolgozom.

Köszönetet mondok a romániai Adventista Egyháznak a „Fogadj örökbe egy örmény/grúz lelkipásztort!” nevű program kiváló megszervezéséért. Köszönöm az Uniónak és Ristea Florian testvérnek a fáradozásait. Isten áldja meg a családokat, a gyülekezeteket, az intézményeket és ezt a szép országot!

Grigol testvérral különböző romániai gyülekezetek szószékein álltunk, és én arra kértem, hogy grúz nyelven imádkozzon. Előre figyelmeztetett, hogy az imában több-

ször is elhangzik majd a „mama” szó, mivel grúz nyelven a „mama” kifejezés jelentése „apa”. Noha csupán egyetlen szót értettem az imájából – „mama” –, azóta még egyszer tudatosult bennem, hogy mennyei Atyánk a leggyöngédebb Édesanya is. „Hát elfeledkezhetik-e az anya gyermekéről, hogy ne könyörüljön méhe fián? És ha elfeledkezének is ezek: én te rólad el nem feledkezem” (Ésa 49:15).

Egyik alkalommal ukrainai lelkipásztorokkal voltunk együtt Cernăuți egyik gyülekezetében. Román nyelven tartott prédikációm közben egyszer kiejtettem a „kígyó” szót. Általában nem kedveljük ezt a kifejezést. Meglepetésemre a fordító lelkész a „zmeia” (sárkány – a fordító megjegyzése) szót használta. Azonnal megértettem a kifejezés értelmét és fontosságát a Prófétaság Lelkének igazolása szempontjából. A Teremtés könyvében azt olvassuk, hogy kezdetben a kígyó repült, az ihletett író pedig csodálatos madárként beszél róla: „A kígyó akkor az egyik legbölcsebb és legszebb teremtmény volt a földön. Szárnyai voltak és röptében káprázatos fényben ragyogott, a csiszolt arany színében tündökölt. A tiltott fa gazdagon megrakott ágain nyugodva, ízletes gyümölcséből lakmározva megragadta a figyelmet, és gyönyörködtette azt, aki nézte.”¹

Jelentéstani szempontból erőteljes hatása van a „zmeia” kifejezésnek. Kezdetben a kígyó egy „táltos” teremtmény volt. Madárként röpködött az Édenkert fái között. A keresztények számára a „régikígyó” szintén egy sárkány, viszont olyan, aminek a fejére taposott az „asszony magva”, Megváltónk. A történelemből tudjuk, hogy számos nemzeti nyelv alakult ki a bibliai nyelvezet használatára nyomán (lásd a németet a lutheri reformáció után, a csehét nyelvét a Husz János reformmozgalma nyomán, az angolt John Wycliff munkássága után stb.). A Biblia embereket, népeket és nyelveket egyesít!

És felfedeztem még valamit a grúziai munkatársammal való beszélgetések során. Egy olyan nyelvi apróságra lettem figyelmes, amely ismételtlen megerősíti Isten Igéjének hitelességét. Grúz nyelven a „fordulj jobbra” kifejezés jelentése: „nyerni fogsz”; a „fordulj balra” kijelentése pedig: „veszíteni fogsz” (lásd Mt 25). Olaszul is például a „sinistra” kifejezés jelentése „bal”. Válasszátok Izrael Mindenható Istenének jobb oldalát, és akkor életetek egyáltalán nem fog balul elsülni. Sem a családokat, sem a gyülekezeteket élete! Várlak benneteket a helyi és globális misszió „jobb oldalára”!

Azt kívánom, hogy csak jobbra forduljatok, és minden nap álljatok az „Atya jobbján”! Ama dicső napon pedig majd legyünk ott mindannyian a megváltás bárkájában, az Ararát hegyénél egy sokkal magasabb hegyen, a Sionon, és énekeljünk Annak, Aki megváltott bennünket! ■

Daniel Nițulescu, lelkipásztor, a Munténiai Egyházterület Külmissziós Osztályának igazgatója

Ellen G. White, *Pátriárkák és próféták*, 54. o.

VIGASZTALJÁTOK NÉPEMET! (1)

A cím nem mulandó gondolatot, hanem szándékos, a Szentírás által sokszor említett kijelentést tartalmaz. Íme, néhány ezek közül: „Megvigasztalá népét az Úr” (Ésa 49:13; 52:9); „Én, én vagyok megvigasztalótok!” (Ésa 51:12); „Mint férfit, akit anyja vigasztal, akként vigasztallak titeket én” (Ésa 66:13); „És megvigasztalom és felvidámítom őket” (Jer 31:13); „Megvigasztalja még az Úr a Siont” (Zak 1:17). Az érettünk keresztre szegzett Messiásra utaló egyik zsoltár is erről a mélységes emberi szükségletről beszél: „Várok vala részvétre, de hiába; vigasztalókra, de nem találék” (Zsolt 69:21). Milyen szomorú, hogy az összes helyet „gyalázkodók” foglalták el! Erről az igazságról jut eszembe, hogy sokszor ebben az állapotban találhatunk mi is, miközben a sira-lom völgyében járunk.

Az egyházban a vigasztalás szükséglete mintegy ellensúlyozásként jelent meg a feddés egyre hevesebb zuhatagára. Az isteni lelkületet nélkülöző dorgálásokra gondolok, amelyek a helytelenül alkalmazott antibiotikumokhoz hasonlítanak: árthatnak, sőt, a szervezet ellenállását is előidézhetik. Gyakorlatilag nem tapasztaltam és nem is hallottam, hogy valaha gyülekezeti szinten reform és ébredés következett volna be a nyilvánosan elhangzó, radikális dorgálások eredményeképpen. Hogy a „negatívizmus” káros hatásairól ne is beszéljünk, amelyeket egyesek jobb célhoz méltó lelkesedéssel terjesztenek az interneten. Ilyen vádbeszéddel szemben a megtéretlenek megátalkodottabbakká válnak, azok pedig, akik alázattal várják az üdvösséget, csak szenvednek és összezavarodnak.

A megjövendőlt laodiceai állapotok között könnyen találni az egyházban javításra és dorgálásra szoruló tényezőket. Ám ha leszállsz a szószékről, és a gyülekezeti tagok valós szükségletei fölé hajolsz, rájössz, hogy a megmentő megoldásnak semmi köze az egyre erőteljesebb feddéshez. Még azokban a helyzetekben is, amikor jogos a szigorú feddés, elsősorban pásztorra és pásztorlásra van szükség. „Mint pásztor, nyáját úgy legetteti, karjára gyűjti a bárányokat, és ölében hordozza, a szoptatókat szelíden vezeti” (Ésa 40:11). És ezt a munkát csak részben lehet a szószékről végezni!

Milyen üzenetnek kellene tehát elhangzania a szószékről? Egyszerű: mindig ugyanaz a meny-

nyi üzenet hangozzék el, amely az elmélet gyakorlatba – valós életbe – ültetését célozza meg. „Az Úr Isten lelke... fölkent engem, hogy a szegényeknek örömet mondjak. Elküldött, hogy beköszömm a megtört szívűeket, hogy hirdessek a foglyoknak szabadulást és a megkötözötteknek megoldást; hogy hirdessem az Úr jókedvének esztendejét, és Istenünk bosszúállása napját, és megvigasztaljak minden gyászolót” (Ésa 61:1-2).

A nyilvános dorgálás hívei nem értik meg, hogy a tagok többsége különböző terhek súlya alatt jön az imádatra. Gyógyírt keres sok sebére, és arra vágyik, hogy a Szentlélek vigasztalást, bátorítást nyújtson számára. Miért nem értik ezt meg a dorgálók? Nem szemlélik eleget a Megváltót, így végül személyes fontosságuk érzése megvakítja őket. Megcsalva saját természetük által, csak akkor éreznek elégtételt, ha közvetlenül vagy a szószéken szolgáló személy révén „követ dobhatnak” azokra, akik még nem rendelkeznek az Üdvözítő által elrendelt testvéri kapcsolattal (Jn 14:34-35).

Megjegyzés

Megfigyeltem, hogy a legtöbb lelki betegség – a fásultsággal az élen – akkor bukkan fel, amikor a vigaszt és bátorítást nyújtó pásztorlást felcserélik feddésre és negatív hangvételű vádbeszédre. Emlékeztek a bűnök véget nem érő listájára, amellyel az ellenség Luthert kísértette? Nos, hasonló listákkal jár-ke-l ma is! És nem csak prédikációkról van itt szó, hanem mindenféle feddő versekről és üzenetekről, amelyek egybehangzóan helyezik előtérbe a bukásokat és a „konkoly” elítélendő cselekedeteit, és tisztességtelen módon vádolják a gyülekezet minden egyes tagját. Nem helyes minden jelenlevőt vádolni, ha csupán egyetlen tagra vonatkozik a nyilvános feddés. Éppen ezért ebben a cikkben biblikus érveket vonultatok fel a vigasztalás és a dorgálás jótékony egyensúlyának megőrzése mellett.

Meghatározások

Figyeljük meg a *vigasztal* és a *dorgál* igék tágabb értelmezéseit.

– **vigasztal:** *enyhít, nyugtat, bátorít, szelídít, erősít, tanácsol, útbaigazít, lelkesít, tanít, csendesít, serkent, támogat, mérsékel, könnyít.*

JÉZUSTÓL
TANULVA
PAVEL
BURLACU

„VIGASZTALJÁTOK,
VIGASZTALJÁTOK
NÉPEMET, ÍGY
SZÓL ISTENETEK!”
(ÉSA 40:1)

– **dorgál:** valaki nyilvánosan rámutat a hibákra és tévedésekre, megfedd, kemény szavakkal illet, elítél, korhol, szigorral kezel, kárhoztat, gyaláz, felró bizonyos hibákat, elutasít, megbélyegez.

White testvérnő 1888-ban, Minneapolisban aggodalmának adott hangot amiatt, hogy a szolgálattevők a törvény és a kegyelem, a hit és a cselekedetek kapcsolatát kibillentették egyensúlyából. Ez a tendencia mára az egyház összes területére átterjedt, beleértve a feddés és a vigasztalás közötti kapcsolatot is. Olyan feddésre van szükség, amely a megdorgált személyt megtérésre vezet anélkül, hogy elcsüggesztené vagy kitzásítaná a közösségből. A Biblia azt mondja, hogy Isten csak a kiegyensúlyozott személyeket fogja elpecsételni (Péld 8:20; Ezék 4:9)! A „középutat” nem lehet megállapítani a szélsőségek matematikai átlagából. Vagyis, egyesekhez ma feddő és legalista módon viszonyulok, holnap mások iránt engedékeny és liberális leszek, holnapután pedig kialakítok egy középárányt: „a feddhetetlenség útjainak átlagát”. A kiegyensúlyozottság útja minden nap JÉZUS! Az Ő útja tökéletesen körülhatárolható cselekedeteiben és az Igében. „Vigyázzatok azért, hogy úgy cselekedjétek, amint az Úr, a ti Istenetek parancsolta néktek; ne térjétek se jobbra, se balra” (5Móz 5:32).

Két egyszerű kérdés

Az első: ismertek olyan esetet, hogy Jézus olyan bűnöst dorgált meg, akinek megtérésre lett volna szüksége? A második: Vajon nem azért keresték Krisztust az emberek, mert jelenlétében vigaszt és

bátorítást nyertek? Hát nem volt elégük a farizeusok és a vámszedők, a feddés bajnokainak nyilvános vádbeszédeiből? Íme, Ellen G. White erre vonatkozó idézete: „Minden keresztyének olyanoknak kellene lennie, mint amilyen Krisztus volt földi életében. Krisztus a példaképünk, nemcsak makulátlan tisztaságával, hanem türelmes, gyöngéd és megnyerő viselkedésével is. A kötelességet és igazságot nézve sziklaszilárdan állt, mégis mindig kedves és udvarias volt. Élete a valódi udvariasság tökéletes példája. Mindig vigasztaló szóval és kedves tekintettel fordult a szegények és elnyomottak felé” (Szemelvények, 3. köt., 237. o.).

„Diagnózis” és megfelelő „gyógyszeradagolás”

Az orvosi etikához hozzátartozik a „primum non nocere” (elsősorban ne árts) elv is, ami a gyülekezeti kapcsolatokra is érvényes. Szintén az orvosláshoz tartozik a gyógyulás két kulcsszava: a helyes *diagnózis*, és a megfelelő kezelési *adag*. A feddés kellene, hogy legyen a sebészi beavatkozás, a vigasztalás és a bátorítás pedig a mindennap munkálkodó szeretet! Az a szolgálattevő, aki a családban, a testvérei között, de különösképpen a szószéken mindig csak a „szikét” mutogatja, ne csodálkozzon, hogy hatástalan marad a munkája. „Egyetlen csüggesztő szót se szóljunk senkihez, mert ez elszomorítja Krisztust, és nagyon tetszik az ellenfélnek” (Ellen G. White, *Bizonyságtételek*, 6. köt., 292. o.).

Jób könyvében találjuk a helytelen „gyógyszeradagolás” szomorú példáját. Barátai állítólag azért keresték fel, hogy vigasztalják, de valójában igazságtalan és kemény dorgálásokkal illették. Isten határozottan helyteleníti magatartásukat! A feddés és vigasztalás helyes adagolását a gyülekezetben a Biblia határozza meg néhány érthető, egyszerű és félremagyarázhatatlan elvben. a) **kölcsonnőség** (Mt 7:12); b) **szeretet** mindenk felett (1Pt 4:8); c) **megbocsátás** (Mt 6:14; 18:21-22, 32-33); d) a feddés szigorú **korlátozása** – „*dorgáld meg öt négy szem között*” (Mt 18:15), vagy Lk 17:3-4, ahol szintén a dorgáláshoz szükséges *privát keretek* vannak megemlítve.

„Nem tanultak Jézustól azok, akik – jóllehet Krisztus követőinek vallják magukat – gorombák, barátságtalanok és udvariatlanok. Talán nem kell őszinteségüket kétségbe vonni és becsületességüket megkérdőjelezni, de az őszinteséggel és becsületességgel nem lehet jóvátenni a ridegséget és udvariatlanságot” (Ellen G. White, *Próféták és királyok*, 237. o.). ■

Pavel Burlacu, nyugdíjas lekipásztor, Moldvai Egyházterület

A KINYILATKOZTATÁS IRODALMI MÓDSZERE DÁNIEL KÖNYVÉBEN

Néhány előző cikkben érvekkel támasztottam alá a kinyilatkoztatás irodalmi módszerének jelenlétét az ó- és újtestamentumi szövegekben. Megmagyaráztam továbbá, hogy az $x(x+1)$ képlet formális utalásokkal vagy azok nélkül is felépíthető. Más szavakkal, időnként a bibliai írástudók formálisan jelezték egy-egy cselekedet háromszoros ismétlését, máskor pedig megelégedtek azzal, hogy felsorolták a cselekedeteket anélkül, hogy egy számnév segítségével leszögezték volna, hogy háromszor ismétlődtek. Minden alkalommal a három elem után egy negyedik következik, ami egyben a narratív diskurzus csúcspontját is képezi. A következő cikkekben meg fogjuk vizsgálni a kinyilatkoztatás irodalmi módszerének jelenlétét Dániel apokalipszisében.

Azok az állapotok, amelyekben a kinyilatkoztatás irodalmi módszere igazolt Dániel apokalipszisében, a narratív kontextusban játszott szerepük függvényében szervezhetők meg. Funkcionális szempontból az $x(x+1)$ képlet betöltheti a narratológiai, időrendi és szerkezeti mutató szerepét. Jelen cikkünkben a narratológiai mutatókra fogunk összpontosítani, és majd a lap következő számaiban foglalkozunk a kronológiai és strukturális mutatókkal.

NARRATOLÓGIAI MUTATÓK

A „narratológiai mutató” által a kinyilatkoztatás irodalmi módszerének minőségére utalunk, arra, hogy miként járul hozzá egy-egy történet bonyodalmának a kibontakoztatásához. A leggyakrabban a módszer a szereplők bevezetését szolgálja. Dániel könyvében az $x(x+1)$ képlet négy különálló szituációban teljesíti ezt a szerepet.

A király udvara

Az első fejezet bemutatja a teljes könyv társadalmi-történelmi keretét. Az olvasó itt felfedezi, hogy Júdea Babilonhoz csatolásának egyik következménye volt, hogy sok izraelita került babiloni fogságba. A szöveg a következőkben azokat a körülményeket emeli ki, amelyek folytán néhány

júdeai fiatal Nabukodonozor udvarába került. A király a stratégiai tervezés és a helyzetfelismerés eredményeképpen elrendeli néhány kiváló képességű fiatal toborzását. „És mondá a király Aspenáznak, az udvarmesterek fejedelmének, hogy hozzon az Izrael fiai közül és királyi magból való s előkelő származású ifjakat, akikben semmi fogatkozás nincsen, hanem akik ábrázatra nézve szépek, minden bölcsességre eszesek, és ismeretekkel bírnak és értenek a tudományokhoz, és akik alkalmazhatók legyenek arra, hogy álljanak a király palotájában, és tanítsák meg azokat a Káldeusok írására és nyelvére.”

A bibliai információk azt sugallják, hogy a kiválasztottak száma nagyobb volt, mint a könyv főszereplőinek száma. Következésképpen a 3. vers közli velünk, hogy a király parancsa meghatározatlan számú fiatalot érintett.¹ Ez az aspektus a 6. versben is magától értetődik: „Valának pedig ezek között a Júda fiai közül: Dániel, Ananiás, Misáel és Azariás. Más szavakkal: habár a királyi udvar számára kiválasztott fiatalok száma jóval nagyobb volt, csupán e négy fiatal zsidó alkotja a következő narrációk főszereplőinek előkelő csoportját.

A kinyilatkoztatás irodalmi módszere jelenti az eszközt, amely által a főszereplőket a narráció az események előterébe vezeti be. A szelektivitás elve a négy fiatal kiválasztásában nyilvánul meg. Habár sokkal több fiatal vett részt a királyi kiképzési programban, csak velük kapcsolatban van megjegyezve az udvar kompromittáló erővel szembeni ellenállási képesség, vagy reziliencia. Továbbá a „záróvizsga” alkalmával – amely egy interjú volt a királlyal – a jellemzés szerint kitűnnek a többi zsidó kandidatúra közül: „És szóla velük a király, és mindnyájuk között sem találtaték olyan, mint Dániel, Ananiás, Misáel és Azariás, és állának a király előtt” (Dániel 1:19). Mi több, a négy fiatal leleményessége ellentétbe van helyezve Babilon bölcséinek képességeivel, a király

**AZ ÜZENET
MEGFEJTÉSE
DÁNIEL
OLARIU**

**A „NARRATOLÓGIAI
MUTATÓ” ÁLTAL
A KINYILATKOZTATÁS
IRODALMI MÓDSZERE-
RÉNEK MINŐSÉGÉRE
UTALUNK, ARRA,
HOGY MIKÉNT JÁRUL
HOZZÁ EGY-EGY
TÖRTÉNET BONYO-
DALMÁNAK A KIBON-
TAKOZTATÁSÁHOZ.**

„tízszerte okosabbnak találá őket mindazoknál az írástudóknál és varázslóknál, akik az egész országban valának” (20. vers).

Ha narratív szempontból egyértelmű különbség van a négy ifjú alkotta csoport, valamint a többi zsidó ifjú és Babilon bölcsei között, árnyalatnyi különbség van Dániel és három társa között is, Dániel lévén „az első az egyenlők között”. „És ada az Isten ennek a négy gyermeknek tudományt, minden írásban való értelmet és bölcseséget, Dániel pedig értett mindenféle látomáshoz és álmokhoz is” (17. vers). Dániel felsőbb volta az $x(x+1)$ képlet jelenlétét igazolja, utalva arra, hogy a központi figyelem Dánielre, a negyedik személyre fog összpontosítani. Továbbá azoknak a területeknek a megemlézése, amelyeken Dániel

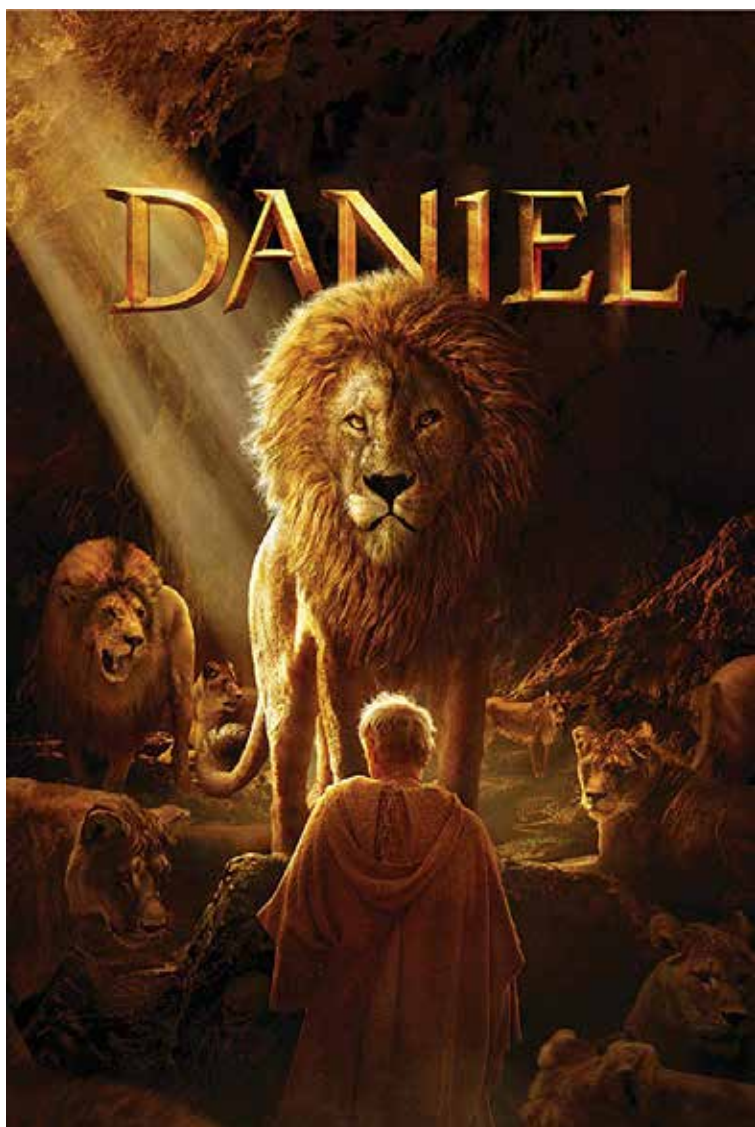
a képességeit kamatoztatta („álmok”, „látomások”), előre vetíti a könyv tartalmát, amely a nevét viseli.

Az égő tüzes kemence

Az égő tüzes kemencébe vetett három fiatal története egy másik narratológiai indexet mutat be az olvasónak. A történet egy beszámoló azokról az akadályokról, amelyekbe a királyi udvar adminisztratív feladatait ellátó zsidó tisztségviselők ütköztek. Egy bizonyos csendes időszak után Ananiás, Misáel és Azariás lojalitása próbára lett téve, amikor Nabukodonozor parancsára minden köztisztviselőnek, nemzetiségtől és rangtól függetlenül meg kellett hajolnia az arany állókép előtt. Monoteista vallásukhoz híven a három ifjú megtagadja a tisztelgést. Elhatározásukat éppen a király előtt erősítik meg. A király sértve érezte magát a viselkedésük miatt, és haragjában megparancsolta a tüzes kemence hétszeres felhevítését és a három ifjú tűzbe vetését. A narráció ezen a ponton éri el a tetőfokot, és az olvasó várja a bonyodalom megoldását. Az epikai vonal azonban meglepetést tartogat. Ahelyett, hogy a három ifjú szörnyű haláláról olvasnánk, azt látjuk, hogy szabadon járkálnak a tűzben egy negyedik személy társaságában. „Akkor Nabukodonozor király megijedt és sietve felkele, szóla és monda az ő tanácsosainak: Nem három férfiút veténk-e a tűz közepébe megkötözve? Felelének és mondanak a királynak: Bizonyára, oh király! Felele, és monda: Íme, négy férfiút látok szabadon járnai a tűz közepében, és semmi sérelem sincs bennük, és a negyediknek ábrázata olyan, mint valami istenek-fiáé” (Dániel 3:24–25). A kinyilatkoztatás irodalmi módszere ismét betölti narratológiai mutatói funkcióját, bevezetve a teljes történet kulcsfiguráját. A negyedik szereplő önmaga által nyilatkoztatja ki magát. Jelenléte a tűzben a három ifjú mellett arra készítette a királyt, hogy elismerje: „Nincs más Isten, aki így megszabadítson” (29. vers).

Az oroszlánok verme

Dániel oroszlánok vermében szerzett tapasztalata történetének körülményei szintén az $x(x+1)$ képlet alapján vannak bemutatva. Dániel 6. fejezete egy történelmi megjegyzéssel kezdődik, amely részleteket közöl azokról a politikai változásokról, amelyeknek következményük volt a próféta babiloni tapasztalatára nézve. A médek és a perzsák legyőzték Babilont, aminek eredményeként a birodalomigazgatásban nagy változások álltak be. Az adminisztratív reformok a ha-

talom átrendeződését feltételezték. „Tetszék Dáriusnak, és rendelete a birodalom fölé százhusz tisztartót, hogy az egész birodalomban legyenek; és azok fölé három igazgatót, akik közül egy vala Dániel, hogy a tisztartók nékik adjanak számot, és a királynak semmi károsodása ne legyen” (Dániel 6:1–2). A történet bonyodalját az okozza, hogy a király Dánielt igazgató társai és az egész birodalom fölé akarta emelni. Következésképpen a kinyilatkoztatás irodalmi módszere újból az az eszköz, amely kihangsúlyozza a történet főszereplőjének felsőbbrendűségét. A többi tisztviselővel ellentétben Dánielről azt olvassuk, hogy a király tervét az motiválta, hogy Dániel „felülhaladja az igazgatókat és a tisztartókat, mivelhogy rendkívüli lélek volt benne” (6:3).

A médek és perzsák háborúja a görögökkel

A könyv utolsó profetikus diskurzusa abból a célból él a kinyilatkoztatás irodalmi módszere nyújtotta lehetőséggel, hogy bemutassa a perzsa királyt, aki háborút készül indítani Görögország ellen: „És most igazságot jelentek néked: Ímé, még három király támad Perzsiában, és a negyedik meggazdagodik nagy gazdagsággal mindenki felett, és mikor hatalomhoz jut az ő gazdagsága által, mindent megmozdít Görögország ellen” (Dániel 11:2). Az eljárás ezúttal is a szelektivitás eszközét alkalmazza a történelem bemutatásában. A látomás „Círusnak, Perzsia királyának harmadik esztendejében” adatik (Kr. e. 536–535, Dániel 10:1), ez lévén a kezdeti időhatár (terminus a quo). Mivel a 3. vers Görögország és Makedón Sándor történelmi megjelenését írja le, a Médo-Perzsa Birodalom végső időhatára (terminus ad quem) Kr. e. 331, az az év, amikor Nagy Sándor egy utolsó ütközetben legyőzte az óperzsákat. Következésképpen a médo-perzsa uralom hosszú időt fed le, és a két időhatár több mint négy király uralkodását foglalja magába, beleértve Círust is. A legvalószínűbb az, hogy a médo-perzsa uralom vázlatos, $x(x+1)$ formula szerinti leképzése a szelektivitás gondolatát sugallja. Más szavakkal, ahelyett hogy minden egyes óperzsa királyt bemutatna, a szerző kizárólag a negyedikkel I. Xerxész Ahasvérussal foglalkozik. Csak vele kapcsolatban említi meg, hogy felkel Görögország ellen.

Egy következő számunkban a kinyilatkoztatás irodalmi módszerének kronológiai mutató szerepét fogjuk megvizsgálni Dániel apokalipszisében. ■

Daniel Olariu, lelkipásztor, a cernicai Adventus Egyetem héber nyelv és Öszövetség tanára

1. Dániel 1:3 versében Károli korlátolt számú fiatalra utal („Izrael fiai közül”), akárcsak Cornilescu („cáțiva dintre copiii lui Izrael”), de a maszoréta szöveg sem tesz utalást a fiatalok számára. A király megparancsolta az udvarmesterek fejedelmének, hogy állítson elő néhány fiatal Izrael gyermekei közül, anélkül hogy meghatározta volna a számukat.

2. Az $x(x+1)$ képlet jelenléte a narrációs vonal csúcspontjában megmagyarázhatja, miért hiányzott Dániel a Nabukodonozor állóképének tiszteletére rendezett eseményről. Dániel távolléte a bibliamagyarázók nehéz keresztje volt már a kezdetek óta. A rabbinikus irodalom megpróbált magyarázatot adni erre a kérdésre. E szerint az értelmezés szerint Isten sugallta Nabukodonozornak, hogy egyéb teendők intézésével bizza meg Dánielt, és a birodalom távoli területére küldje, hogy kegyessége valamilyen nehogy árnyékot vessen a három ifjú hitbéli bizonygatójára (b. Sanh. 93a). Lásd Carol A. Newsom, W. Breed, *Daniel: A Commentary*, The Olt Testament Library (Louisville, KY: WJK, 2014), 114.

A mi magyarázatunk a következő: a kinyilatkoztatás irodalmi módszerének egyik jellegzetessége a szelektivitás. Más szavakkal, a narrátor figyelmen kívül hagyhat bizonyos személyeket (jelen esetben Dávidot és testvéreit) azzal a céllal, hogy a valószínűt és képlet szerint ábrázolhassa. Az előbbi példában láthatuk Dániel kivételes jellemét a barátaival való viszonyában. Ha a neve megjelenne a három ifjú neve mellett, a narráció szempontjából a figyelem Dánielre összpontosulna. Következésképpen Dániel jelen volt ugyan, de az isteni közbelépés természetfeletti jellegét hangsúlyozandó, a narráció nem említi Dánielt, s így minden figyelem a negyedik, közbelépő Személyre fókuszálhat. A cikkben említett utolsó példa is hasonló szempontokat részesít előnyben.

3. A titokzatos személy identitására Dániel 3:28 versének kontextusában derül fény: „Szóla Nabukodonozor, és monda: Áldott ezeknek Istene, a Sidrák, Misák és Abednégó Istene, aki küldötte az ő angyalát és kiszabadította az ő szolgáit, akik ő benne bíztak (...).” Ennek az azonosításnak az egyik hatása volt például, hogy a Septuaginta fordítója a 25. versbe is betoldotta az *angyal* szót (καὶ ἡ ὄρασις τοῦ τετάρτου ὁμοίωμα ἀγγέλου θεοῦ [„és a negyediknek ábrázata olyan, mint valami istenek-fiáé.”]). Ezt az eljárást szöveg-harmonizációnak nevezzük.

4. Nagy Sándor három nagy ütközet – a granikoszi- (Kr. e. 334), az isszoszi (Kr. e. 331) és az arbelai csata (Kr. e. 331) – során legyőzte le Médo-Perzsiát. Az első ütközet biztosította a Görög Birodalom számára a Kis-Ázsia, a második Türosz, Gáza és Egyiptom, a harmadik pedig Babilon, Szusza és India feletti uralmat.

5. A médo-perzsa királyok névsora, kronológiai sorrendben: Kambüszész (Kr. e. 530–522), Bardíja (522), I. Dáriusz (Vistásza fia; 522–486), I. Xerxész Ahasvérus (486–465), I. Artaxerxész Longimanus (465–424), II. Xerxész (423), II. Dáriusz (423–404), II. Artaxerxész (404–358), III. Artaxerxész (358–338), IV. Artaxerxész Arsész (338–336), III. Dáriusz Codomanus (336–331).

6. Jeremiás 27:6–7 szakasza ugyanúgy mutatja be Babilon királyainak sorát, a szerző szintén a kinyilatkoztatás irodalmi módszerével él: „És most én odaadom mind e földeket Nabukodonozornak, a babiloni királynak, az én szolgáimnak kezébe; sőt, a mezei állatokat is néki adom, hogy néki szolgáljanak. És néki és az ő fiának és unokájának szolgál minden nemzet mindaddig, míg el nem jő az ő földjének is az ideje, és szolgálnak néki sok nemzetek és nagy királyok.” Megjegyzendő, hogy a babiloni uralom vázlatosan van bemutatva, és három nemzedéket említi, jóllehet történelmi szempontból több mint három király követte egymást Nabukodonozortól egészen Babilon bukásáig, azaz a médo-perzsa uralom kezdetéig, Kr. e. 539-ig. Érdekes tény, hogy a negyedik elem jelenti be azoknak a népeknek az érkezését, amelyek véget vetnek Babilon egyeduralmának, mintegy előre jelezvén a médo-perzsa hódításokat.

TEGYETEK TANÍTVÁNYOKKÁ MINDENKIT!

„Tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek!” (Mt 28:20)

Habár nem ez volt Jézus utolsó kijelentése mennybemenetele előtt, a legtöbb bibliakutató Mt 28:18-20 verseit nevezi a Szentírás Nagy Misszióparancsának. Ugyanakkor egyhangúan elismert tény, hogy ez az a kijelentés, amely ránk, mai hívőkre vonatkozik, ezért igencsak jól kell értelmeznünk a szövegkörnyezetet és az összes hozzá tartozó tényezőt.

Elsősorban Jézus tekintélyéről van itt szó. Az „erő” szó tekintélyt, a hatalom gyakorlásának jogát jelenti. Különben Máté teljes evangéliuma Jézus Krisztus tekintélyét hangsúlyozza, mely végig jelen van a tanításában (Mt 7:29), a gyógyításokban (Mt 8:1-13), és a bűnök megbocsátásában (Mt 9:6). Krisztusnak hatalma volt Sátán felett, és ezt a hatalmat és tekintélyt átruházta a tanítványokra is (Mt 10:1). Az evangélium végén Máté összegzőképpen kijelenti, hogy Jézus teljes hatalommal rendelkezett.

Ma Jézus minden követője olyan mértékben van felruházva mennyei tekintéllyel és hatalommal, amilyen mértékben képviselni szándékszik Krisztust, és az Ő szolgálati modelljét követi. Az első gyülekezetben a hívők Jézus nevében és hatalma, tekintélye alapján dolgoztak. Mi is arra hívtunk, hogy a Jézus nevében beszéljünk embertársainknak, de arra

nyelvből fordított *elmenvén* szó tulajdonképpen nem parancs, hanem egy főnévi igenév (infinitivus: *elmenni*). Az igeszakaszban az egyetlen parancs a *tegyetek tanítványokká* mondatrész. Függetlenül attól, hogy hol találhatunk, Krisztus tanúinak kell lennünk, és az embereket Krisztushoz kell vezetnünk (Csel 11:19-21). Az az igazi tanítvány, aki hisz Jézusban, és hitét kifejezi keresztsége által. Ő a gyülekezeti közösségben marad, és ezzel egy időben képes másokat is megnyerni, az Istennel való járás titkaira megtanítani. Ilyen volt az első gyülekezeti modell.

Sajnos sok szempontból eltávolodtunk ettől az elvárástól. Túl sok az olyan hívő, aki csupán nézőként vesz részt a gyülekezetben. Milyen rohamosan gyarapodnának a gyülekezeteink, ha egy bizonyos tanítványsági program révén mindenki másokat tanítana! A helyi gyülekezet növekedésének egyetlen módja a tanítványsági program életben tartása. Ez a felelőssége minden advent hívőnek, nemcsak az elhívást érzők szűk csoportjának. Nem elég embereket megnyernünk Krisztusnak, hanem tanítanunk is kell őket Isten Igéjére. Ez egy különösen fontos része a Mt 28. fejezetében található misszióparancsnak.

Különben egyházunk hivatalos álláspontja is ez: „A gyülekezeti bizottság legfontosabb feladata, hogy egy aktív tanítványsági programot működtessen, ami magába foglalja mind a gyülekezet lelki táplálását, mind pedig az evangelizáció megtervezését és előmozdítását.

Jézus nagy misszióparancsa elmondja számunkra, hogy a tanítvánnyá tevés, amely magába foglalja a keresztelest és a tanítást, a gyülekezet elsődleges szerepe (Mt 28:18-20), a gyülekezet bizottságának legfontosabb feladata. Ha a gyülekezeti bizottság leginkább abban érdekelt, és arra fordítja a legtöbb energiát, hogy minden tagot bevonjon az evangélium terjesztésébe és a tanítvánnyá tevésbe, ezzel a legtöbb gyülekezeti problémát megoldja vagy megelőzi. Ezáltal erős, jó befolyást gyakorol a tagság lelki életére és növekedésére.” (Gyülekezeti Kézikönyv, 156. o.) ■

**RÉSZVÉTEL
A MISSZIÓBAN
AUREL
NEAȚU**

**JÉZUS NAGY MISSZIÓ-
PARANCSA ELMONDJA
SZÁMUNKRA, HOGY
A TANÍTVÁNNYÁ
TEVÉS, MELY MAGÁBA
FOGLALJA A KERESZ-
TELEST ÉS A TANÍ-
TÁST, A GYÜLEKEZET
ELSŐDLEGES SZEREPE.**

is, hogy Hozzá hasonlóan éljünk. Ez a nekünk, hetednapos adventistáknak adatott előjog, hogy Istenről beszélhetünk az embereknek az Ige és személyes példánk által.

Másodsorban itt szó van arról a tevékenységről, amelyre elhívattunk, vagyis a küldetésről. A görög

Aurel Neațu, a Romániai Unió elnöke

~~28⁰⁰ lej~~ 52603

Jézus élete
Ellen G. White

„A vakok látnak, a sánták járnak, a poklok megtisztulnak és a siketek hallanak; a halottak feltámadnak, és a szegényeknek evangélium hirdettetik.” Gyógyulás, beteljesülés, reménység, új életcélok – mindebben részünk lehet, ha Megváltónk példáját szemlélve olyan életre törekszünk, Isten segítségével, mint a Jézus élete.

~~16⁵⁰ lej~~ 12⁴⁰ lej 56127

Az elpecsételték
Szilvási József

A szerző a Jelenésekből kiindulva gyűjtötte össze az isteni elpecsételések leírásait, de végig követi az Ó- és Újszövetség lapjain azokat az eseményeket, amelyek erről szólnak. Hangsúlyt helyez korunkra, mely időben minden hatalom valamilyen módon megjelöli a maga híveit. Mi kinek a pecsétjét választjuk?

~~18⁰⁰ lej~~ 13⁵⁰ lej 51187

A nagy küzdelem
Ellen G. White

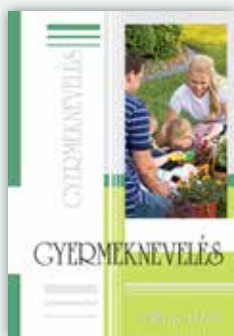
A nagy küzdelem olvasása közben rádöbbenünk, hogy lelkünk sorsáról nekünk kell döntenünk. Nem szabad elveszítelnünk a helyes irányt az igazság és hamiság, szeretet és gyűlölet, erény és bűn között zajló harcban! Hozzuk meg a legjobb döntést, és gondoljunk Isten szeretetének közelgő, biztos győzelmére!

~~34⁴⁰ lej~~ 25⁵⁰ lej 55321

Házasság 2.0
Mihalec Gábor

A népszerű Gyűrű-kúra szerzőjének célja ezúttal az, hogy bemutassa azokat a szemlélet- és kapcsolatformáló lépéseket, amelyek által otthon, önerőből is hatalmas változások érhetők el. A kötetet valódi párok valódi történetei teszik igazán élővé, melyek megérintenek és motiválnak a változásra.

~~16⁰⁰ lej~~ 12⁰⁰ lej 55241

Gyermeknevelés
Ellen G. White

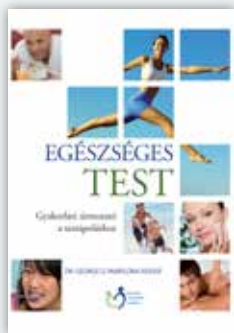
Ellen White személyes tapasztalatából származó tekintélyének köszönhetően bemutatja azokat az értékes tanításokat, melyeket Istentől kapott és saját családján belül is alkalmazott. Fegyelmezést, jellemalakítást, értelemfejlesztést, testépítést és léleknevelést szolgáló tanácsait értékelni fogja minden felelősségteljes, bölcs szülő.

~~45⁰⁰ lej~~ 33⁷⁵ lej 54625

Merj nagyot álmodni!
Ben Carson

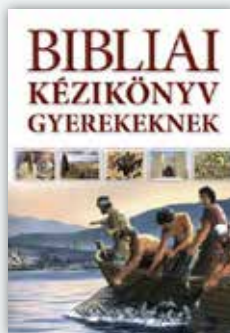
Ben Carson fiataloknak ajánlotta e kötetét. Bárki érezheti úgy magát, hogy hátrányban van azon társaihoz képest, akik gazdag, kiegyensúlyozott családba, magasabb társadalmi osztályba születettek. A világhírű idegsebész e könyvében feltárja „sikere” titkát. Ismerd meg és hasznosítsd a saját életedben!

~~80⁰⁰ lej~~ 60⁰⁰ lej 54914

Egészséges test
dr. George D. Pamplona-Roger

Ez a könyv az emberi test rendkívüli értékét hangsúlyozza, megmagyarázza minden szervének és részének működését, és értékes tanácsokat nyújt az egészség és a jó erőnlét megőrzése érdekében. A megelőző orvoslás összefoglaló kézikönyve, mely elsősorban azok számára íródott, akik szeretnének vigyázni saját testükre.

~~66⁰⁰ lej~~ 49⁵⁰ lej 55916

Bibliai kézikönyv gyerekeknek

Ha még nem olvastad a Bibliát, kezd el! Ez a kézikönyv lesz a kalauzod. Aki repülőgépből néz ki, látja az alatta elterülő vidéket. Ezt a rálátást kínálja ez a kötet. Bemutatja a Bibliában található történeteket, gondolatokat, fontosabb szereplőket, összefoglalja a Szentírás minden könyvének lényegét.

